

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felolós szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben:	Vidéken:	ifj. MÓRICZ PÁL.	DEBRECZEN,
Egy óra. 1 kor.	Egy óra. 1 kor. 50 fill.	Kiadók és laptulajdonosok:	Piacz-utca 47. és 49. szám.
Negyedévre . . . 3 .	Negyedévre 4 . 50 .	HOFFMANN és KRONOVITZ.	

Honnan fú a szél?

Csodálatos igazán, hogy a kiegészítés óta minden kormány erélyesen tiltakozott, ha a király személyét az ellenzék belevonta a vitába. Megtette ezt pár nap előtt Tisza István is, a mikor gróf Apponyi Albert valóságos belső titkos tanácsos (a kiról pedig a halálos ellensége sem merne föltételezni Habsburg-ellenes érzelmeket vagy köztársasági törekvéseket) a király személyét is belevonta a vitába, hogy állításainak, igazságainak annál nagyobb súlyt adjon.

Eddig az eféle „szokásos“ tiltakozás tiszteletteljes meghallgatásra talált a Ház legszélső baloldalán is. Most azonban a Tisza tiltakozását figyelembe sem vették. Mi az oka ennek? Talán kevésbé tisztelné az ellenzék Szent István koronájának a viselőjét? Vagy a minden áron való botrányhajhászat vett volna erőt az ellenzéken? Nem. Sokkal mélyebbre ható indoka van ennek, bárha nyílt, őszinte szóval az országgyűlésen még senki nem adott kifejezést ennek. Hiába, az emberek tartózkodók, félénkek, képmutatók, még ha a mentelmi jog védelme alatt állnak is. Az udvarképességre sokat adnak már a 48-as követek is. Sőt mióta Thaly Kálmán és társai bekaptak már a király asztalához is, „lovagiasan“ úgy gondolkoznak, hogy nem illik kellemetlenséget okozni annak, a kinek az asztalánál vendégeskedtek.

De különben a képviselőházban oly mérsékelt hangon hangoztatják már az igazságot is, hogy maholnap fehér holló lesz az igazmondó képviselő az ellenzéken is. (Vagy már is az?)

De térjünk a tárgyra. Belevonható-e a király személye a képviselőház vitáiba? Egyszerű a felelet. Nálunk Magyarországon, igen. Nálunk a király személye politikai tényező. A királlyal még csak nem is egyenrangú tényező az országgyűlés, a nemzetnél pedig hatalmasabb, mert Magyarországgal szemben — még ha áruló nem

is akadna — mindég támaszkodhat az osztrák örökös tartományok erejére, sőt évszázadok tanúsága szerint a Habsburg-családból származó, magyar királyiá koronázott osztrák főhercegek mindig támaszkodtak is, miután ők osztrák császárok is. De a magyar nemzet nem támaszkodhat idegen segítségre.

Ha csak az „alkotmányos“ magyar király jogait tekintjük is, még úgy is több joga van, mint az országgyűlésnek, hiszen a veto-jogával a nemzet akaratának is ellenszegülhet. A nemzet ez ellen semmit sem tehet, hiszen nincs hadserege, a mely az alkotmányra esküdne, mert az országgyűlés által megszavazott és a nemzet által fenntartott hadsereg „ő császári és királyi“ felségének esküszik hűséget. De a mellett, hogy a mi bábalkotmányunk „bent“ az országban ilyen nagy jogot és hatalmat ad a királynak, ott van az ereje „kint“ is, határainkon kívül, a velünk szemben ellenséges indulatú osztrák örökös tartományokban, a melyeket már csak a Magyarország elleni gyűlölet és hazánk gazdasági kirablásának érdeke fűz össze.

Nagyon sűrűn szeret Tisza István és gárdája az angol parlamenti példákra hivatkozni. Igen ám, de a viszonyok mások ám ott. Az angol királynak nincs veto-joga. Az angol parlament az angol népfelség képviselője. Az angol király nem használhatja fel más népek erejét a nemzete ellen. Az angol királynak nincs hadserege, mert az az angol nemzeté. Az angol parlament dönt minden bel- és külpolitikai kérdésben, akár tetszik a királynak, akár nem — és ha az angol parlament bármely napon kijelenti, hogy helyesebbnek tartja a köztársasági államformát, hát akkor az angol király még veto-jogával sem tudná megakadályozni a köztársasági elnökválasztást, hadsereggel még kevésbé. Az angol király csak látható feje az államnak és csak aláírja, a mit a nemzet többségének a támogatását bír

kormány eléje tesz, bár az ő aláírását és alkotmányos működését bármely 50 filléres bélyegző is helyettesíthetné. Az angol király állása az állam legjobban fizetett sine curája, semmi több.

Ha Magyarország törvényhozó testületének annyi joga volna, mint az angol parlamentnek, a magyar királynak is annyi, a mennyi az angol királynak, a nemzet pedig oly közvetlenül gyakorolhatna befolyást a status ügyeire, mint az angol nemzet, akkor a házszabályok szigorításáról lehetne beszélni.

De így, a mikor Chlopyból egyszerű hadiparancsban leinthezik az egész nemzetet, amikor a magyar nemzet egyetlen erőssége a házszabályok felhasználásával az ujoncz és adó megtagadása, akkor ezt az egyetlen jogot feladni annyit tesz, mint önállóságunkról önként lemondani, ha pedig e jogot az erőszak elrabolja, annyit tesz, mint elbukni végleg az eddig alkotmányossággal leplezett, osztrák katonai egyeduralommal szemben.

Akármit is beszélnek, az 1848 december 2. napja akar megisméltódni újra. Csak a formája más, a lényege ugyanaz. A szél onnan fú megint, ahonnan akkor fűtt.

Legyünk résen.

Rostkowicz Arthur.

Hol a hiba?

Egy évtized leforgása óta majdnem folytonosan ex-lex világot élünk. Alig mulik el az egyik törvényen kívüli állapot, már ismét beköszönt vagy fenyeget az új.

Mi lehet az oka parlamentárizmusunk ezen abnormis működésének? Mi lehet az oka, hogy a kormányok nem bírják rendes mederben vezetni az állami élet folyását?

Vizsgáljuk a kérdést közelebbről. Hol a hiba?

A parlamentarizmus feladata, hogy a nemzet akarata szabadon és általa nyilvánuljon. A parlament a nemzet akaratát fejezi ki. A mit a parlament akar, a nemzet akarja. Mert a parlament a

Kétszer annyiba kerültek 150 öltöny á 20 kor.

150 öltöny á 30 kor.

de helyszüke miatt eladatnak

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dréher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke“ kávéházzal szemben.)

Valódi, kitünő és tartós
gázizzó testek
egyedül kaphatók

GERŐ JÓZSEF
légszesz- és vízvezeték berendezési mintaraktárában
Hatvan-utca 4. Telefon 328.

Gerő

➔ férfi ruha áruházában, ➔

nemzet agya, a nemzet gondolkozó, akaró szerve. A nemzeti akarat kifejezése a törvény. Ez pedig úgy jó létre, hogy a parlament valamely tagja javaslatot nyújt az országgyűlés elé, azt megvitatják, helyesbitik esetleg, s ha elfogadják, a korona szentesítése után megérett a javaslat — a nemzeti gondolat — törvénynyé, nemzeti akarattá.

Hogy a javaslatot ki terjeszti az országgyűlés elé — egy képviselő, képviselők csoportja, egy párt, vagy egy párt megbízottja — az mellékes. Az országgyűlésnek főmunkája abban áll, hogy a javaslat alakjában szinre kerülő nemzeti gondolatot megvitassa, tárgyalja, helyesbitse, s a mit az országra, az államra üdvösnek és jónak lát, törvénynyé tegye. A legtöbb javaslat a különböző elvek szempontjából teremt ellenzéket és teremt pártolókat, — a szerint, a mint a benne rejlő gondolatot a nemzetre nézve jónak vagy rossznak találja a törvényhozó. Ha aztán érett megfontolás eredményeképp a többség szabad meggyőződését követve elfogadja a javaslatot, az országos erejű határozattá válik, s szentesítés után törvény lesz. Az elfogadás indoka csak egy lehet: a szabad meggyőződés, hogy az illető javaslat az államra nézve üdvös, jó. Mert a javaslatot a kormány terjeszti elő, még nem volna szabad a kormánypártnak feltétlenül térdre esnie előtte.

Igy van a dolog alkotmányos államban, a hol a szabad meggyőződés érleli a nemzeti akaratot, a hol a jó és üdvös az egyedüli szempont a javaslat sorsának eldöntéséhez. Így van ez az alkotmányos államok munkájánál: Angolországban. *Salus reipublicae suprema lex esto.*

Igy van-e ez nálunk?

Látszat szerint igen. Azonban valóságban a meggyőződés szabadon nem nyilvánul. A kormánynak van egy állandó pártja, mely nálunk szabadelvűnek nevezi magát és ez neki mindent megszavaz. Szabadelvűsége abban nyilvánul főként, hogy mindent jónak tart, a mi a kormánytól jó. A kormány véleménye szerint alakul a meggyőződése. Ez már nem hasznos, ez káros kinövés a parlamentarizmusnak, kell ugyan, hogy legyen

a kormánynak egy állandó pártja, amely elvhűségével tűnik ki. Csakhogy az elvnek, mely a pártot összetartja, nem szabadna a hatalom napsugaras fényében való kéjelgésnek lenni. A pártot ne a hatalom előnyeiben való részesülhetés gondolata irányítsa, ne ez legyen az elv, mert így ez így van, egészséges parlamentarizmus nem jöhet létre. Nagyszerű példája a pártok elvi alapon való tömörülésének Angolország. A wigh-ek és tory-k parlamenti szereplése a történelem folytán sokkal ismeretesebb, semhogy fejtegetnem kellene.

Ha a kormánypárt ilyen, aránylag gyenge ellenzék csak úgy járhat el, mint nálunk. Megakasztja az állami gépezet mozgását. Ha rendszerré teszi a kormánypártban a vak engedelmességet a mi parlamenti abnormitás — a nagy többség, az ellenzéknek, — minthogy a meggyőzés fegyvere csorba a vak engedelmességgel szemben, — csak egy fegyvere lehet, az agyonbeszélés útján lehetőleg megbuktatni a kormányt s vele a károsnak hitt javaslatot, a mi azonban szintén parlamenti abnormitás.

S ha még hozzávesszük azt a nem kicsinylendő szempontot, hogy a mi sajtósági viszonyaink között az államiság folyton éber őre az ellenzék, holott e feladat mégis csak a kormányt illetné: közeljárom annak a bizonyításához, hogy e parlamentarizmus sokat emlegetett csődje nemsokára beáll, ha a korhadt alapok helyett a parlamenti viszonyokat egészen új alapokra nem fektetik.

Onként merül fel most már a kérdés, hogy miképp változhatnék meg hát a parlamenti pártok felfogása, szerepe, — mert hisz itt a hiba, — szóval miképp lehetne egészséges parlamenti viszonyokat teremteni, mi az az új alap, melyre biztosan lehetne a magyar parlamentarizmus épületét fektetni?

A mostani kormányelnök egyik orvosszerű ajánlja a parlamenti viszonyok gyógyítására a házszabály revíziót. Hogy ezt a javaslatát keresztülviszi, abban nem sokan fognak kételkedni. Ha az alapok ingadoznak, nem elég az épületet megtámasztani. A házszabályok tervbe vett re-

víziója pedig csak ilyen támasz lenne csupán, de a parlament szellemén mit sem változtatna. A rendszer marad ugyanaz. A kormánypárt többsége ezután is mamelek lenne és az ellenzék érvényesülése még inkább lehetetlenné lenne téve, ami a rendes munkát bizonyára nem fogja előmozdítani. És nálunk, ahol ugyszólván államiságunk támasza alapja a budget és az ujonczok megszavazása, ép e kettőre alkalmazni a házszabályrevíziót, és azok megszavazását időhöz kötni, nem politikai jogaink megbírálását, hanem államiságunk megdöntését jelenti. A nemzetiségi mumusról más alkalommal.

Mi hát az az orvosság, a mely a parlament rendes munkáját biztosíthatja? Csakis a parlamenti pártok helyzetének, egymáshoz és a kormányhoz való viszonyának, szellemének megváltoztatása. És felbresztése annak a tudatnak, hogy a parlamenti tagok nem a kormány születtett vazallusai, sem annak esküdt ellenségei, hanem a nép akarat hivatott kifejezői.

Csakis e morális alapon közelítheti meg a parlamentarizmus kormány forma az ideált!

De hogyan, mely eszközökkel érhetjük el a szellem ily irányban való megváltoztatását?

Boldogult Szilágyi Dezső már megtette ebben az irányban az első lépést a választási bíráskodás útján. E szerint a törvény szerint a választók akaratukat minden kényszer nélkül szabadon nyilváníthatnák a képviselő megválasztásakor. Hogy azonban „az emberi ravaszsággal a törvény lépést tartani alig bír,” ma már nem kétséges. Más felől pedig a mostani választók nem a nemzet akaratát fejezik ki. Mert a legkiválóbb egyenlőtlenség csakis a választójogban való részesedésben található.

E ponttal aztán már meg is találtuk az orvoslást, mely csakis a választás reformálásával érhető el.

Mert ha a politikailag érett nemzet (tehát nemesek az a 800,000 választó) egyenlő elvek szerint igazán szabadon kifejezheti a maga akaratát akkor a parlament tagjai érezni fogják, hogy ők a nem-

Diákszerelme: bűn.

Az 1694. esztendőben történt.

Abban az időben, mikor a szabad szellem elnyomása erény volt bizonyos köröknel. — Ezek a bizonyos körök már az iskola padjaiban is úgy nevelték a nemes ifjúságot, hogy az együgyűbbek, mikor kikerültek valami nagy nehezen a végtelenül jámbor és istenességökben is istententelen jezsovita páterek körmei közül: olyanok voltak, mint a szüzlényok. Nem mertek ember szemébe nézni. Az esti harangszó bárhol érte őket, áhitatosan térdreborultak és kegyes szemforogások közepette mormolták gépiesen a „Páter Noster“-t és „Üdvözlégy“-t. Ha fegyvercsörgést hallottak: reszkettek, mint a nyarfalevél; ellenben vallásos felmagasztaltsággal hallgatták az igéket az „eretnekek“ kinszenvedéseiről. Nem voltak ezek a szegény fiúk a földi világé, hanem az égié . . .

Ekkor történt az én históriám is.

Hősöm: Berthóty Ferencz nem ilyen anyámasszony katonája volt ám. Híres neves Nagyszombat városában nem volt daliásabb diák nála. Vállára omló fekete fűrtjei, villogó sötét szeme, széles vállai, domboru melle, ruganyos járása azt hirdették, hogy ez a diák nem tintanyalásra született, hanem török- és német-verésre.

Az istenes jezsovita páterek is gyönyörrel legettették szemüket rajta, mikor cice-rói ékesszólással mondta el akadémiai vitáit. Csak kissé világias szelleme szurt nekik szemét. Mert domine Berthóty nem ült ám egész nap otthon convictusi céljában. Szeretett olykor-olykor körültekinteni a városban is, hogy mi újság a lányok körül . . . S a piruló hajadonok bizony bizony szívesen vették Berthóty deák udvarlását, ha nagyasszonyanyámnak és apámuramnak nem is volt inyére a dolog . . .

Különösen Bozó Dániel városbíró uram gyönyörű hajadon leánya, Piroska nézett nagyon a szemébe a daliás gyerekeknek. Ugy megdobbant a szíve, mikor meghallotta léptei zaját s mikor az ifju odaért ablakuk alá; azt hitte, öszzerogyik, úgy elhagyta minden ereje. Kedves babarczán égő pirosság ömlött el, buzavirág-szeme tört lángra némán is azt hirdette: tied vagyok örökké . . . Berthóty diák sem volt ám itt olyan bátor, mint más helyen . . . Nem tudta, mért, nem tudta, hogy: e csókra, boldogságra született édes kis teremtes előtt elhagyta az ékesszólás hatalma, büszke, szép feje alább hanyatlott s úgy állott előtte, mint a forró napsugaraktól csüggedt lombu sudárfa . . .

Most is ott állott előtte s reszkető hangon szólította meg:

— Szép húgom, holnap Husvét ünnepe lesz, jön-e templomba?

A leány alig hallhatóan felelt:

— Megyek. Asszonyanyám és apámuram is jönnek.

— Az én nagy bajomra . . . kedves húgom, régóta szeretnék én kegyednek mondani valamit, ha meghallgatná.

— Mondhatja kegyelmed, én örömmel hallgatom, akármit mond . . .

A leány ez önkénytelen vallomásra megremegett, mint a kis galamb és lesütötte zavartan a szemét. . . Berthóty boldog elragadtatásában szinte felkiáltott:

— Igazán? Oh! — De meghallhatja valaki odabenn.

Nem hallja senki. Csak a cselédnép van idehaza, annak pedig nem kint van a helye.

Bealkonyodott már. Az utcán csak távoli lépések kongása hallott s az is elveszett nemsokára. Berthóty deák odakönyökölt az ablakba a huzódzó lányka mellé s suttogó szerelmes hangon szakadozott fel szívéből ez a nehán szó:

— Azt . . . akarom . . . mondani . . . szép húgom . . . Piroskám! . . . szentem . . . hogy én nagyon szeretlek téged . . . és ha szived indulatja felém hajlanék, elvinnelek magammal, messze, az én kis fészkeembe . . . feleségemnek! . . .

A lányka ajakáról örülő sikoly repült el . . . Aztán nem szólt semmit . . . Csak

zet ké
nem a
nem a
szer k
mogat
folyna
ták, a
fognak
javasla
talm
teni. —
akkor
nek m
hajol
a vere

A
mély
tosságu
alapos
szágyu
vagy k
a parla

S
nem is
gába,
reform
érintve

E
adott v
helyes
sedre
czenzus

jó haza
sebb a
bet ad
tékene
feltűnő

mint r
égbeki
egyenlő

alkotó
A
mert a
az álla

Tehát
kell le
egyenlő
lenség.

mét na
Mert a
a ki a
művelts

nyaka
szeretet
csókolta

K
Azt a
dologró
a fel-fel
minden
volt va

Ig
szerelen
de hát
hogy ne

M
thóty c
Egyszer

—
laki az
S

A boldo
ten, nem

Az
mint a
nem va
ütés, se

Ny
zonyos,
Hivatalo

—
bíró ur

—
Mért ké

zet képviselői, akiknek nem az önérdék, nem a kormány támogatása a céljuk, hanem a nemzet üdve, boldogsága. Ha egyszer ki lesz zárva a központ hathatós támogatása, ha egyszer az elvek alapján folynak majd a választások körül a csaták, akkor az igazi meggyőződés emberei fognak a parlamentbe kerülni és akkor a javaslatok sorsát érdemük és nem a hatalom parancsszava szerint fogják eldönteni. — A kisebbség is meghajol majd akkor a többség véleménye előtt, melynek meggyőződés az alapja, ha pedig nem hajol meg, a morális alap híján kész lesz a veresége.

A választás reformálása, mely ilyen mély változásokat idéz elő, roppant fontosságú. Helyes tehát, ha ezt a reformot alaposan átgondolják, mielőtt vele az országgyűlés foglalkoznék. Ennek helyes vagy kevésbé helyes megokolásától függ a parlamenti rendszer sorsa, jövője.

Sokkal kisebb hangu szavam van és nem is célozom bele szólani a nagyok dolgába, de a szerintem ideális alapelveit a reformnak itt elő fogom adni pár sorban érintve.

Eddig a szellemi és vagyoni cenzus adott választó jogot. A szellemi cenzus helyes alap a választó jogban való részvételre. Annál helytelenebb a vagyoncenzus elfogadása. Mivel volna kevésbé jó hazafi az, a ki egy pár fillérrel kevesebb adót fizet, mint a ki valamivel többet adózik. A vagyont a hazafiság mértékének józanul el nem fogadhatom. És feltűnő az igazságtalanság akkor, midőn mint nálunk, a cenzus nem egyenlő és égbekiált az igazságtalanság, ha a nem egyenlő cenzus a magyarság, az állam alkotó faj rovására megy.

A választó jog csakis általános lehet mert az állam minden polgára alkotván az államot, részese is az állami életnek. Tehát minden állampolgárnak választónak kell lenni. Azonban nem egyenlőkkel egyenlően bántani a legnagyobb egyenlőtlenység. Az elv ilyen merev alkalmazása ismét nagy egyenlőtleniségre adna okot. Mert a ki az állam életét inkább ismeri, a ki a hazának jobb fia, a ki nagyobb műveltségénél fogva az állami életre üd-

vösebb hatást gyakorolhat, okosan nem részesíthető ugyanannyi jogban, mint a ki ben az állameszme kevésbé élne. Mint kiváló politikusunk Kunz kifejezi: „Senki sem állítja, mintha a magasabb műveltséggel bíró ember jobb hazafi volna, mint kevésbé művelti polgártársa; de egyenlő hazafiság mellett a műveltebb emberben a nemzet, mint államalany éberebb és aktívabb, mintsem a műveltség alsó fokán álló emberben. Ennek legékeseszlőbb bizonyítéka a magyar nemzet, melyet az irodalom halálos álmából feltámasztott és a „szép negyvenes években“ az öntudatos lelkesedés legmagasabb fokára emelt.”

Nem volna e nagy egyenlőtlenység, ha az oláh barompásztor ugyanazt a jogot gyakorolná, mint egy magyar művelti ember?

Az arányos egyenlőség eszköze csak a többes szavazat lehet, melynek egyedüli alapja a magyarsághoz való közelebb állás és azonkívül a műveltség. Minden állampolgárnak, a ki különben politikailag becsületes — becsületbe vágó főképp az államellenes bűncselekmény — van egy szavazata; a ki magyarul tud írni, olvasni, van két szavazata; a ki középiskolát végzett, van három szavazata és végre, a ki felsőbb iskolát végzett, van négy szavazata — ha tud magyarul.

De nem megyek a dologba mélyebben. A részletek különösen a választási eljárás sok fontos újítást igényelnek. Az alap azonban csak az lehet, a mit fentebb kifejtettem: az általános választójog a többes szavazattal. Csak ettől lehet várni a parlament újjászületését. Csak ez alapon nyilvánulhat szabadon a nemzeti akarat. Mert míg a többséghez hozzáfér a gyanu, hogy nem a nemzet akaratából lett, hanem egy félig korrupt, félig korhadt, de mindenestre igazságtalan választási rendszer alapján foglal helyet a parlamentben, normális parlamenti viszonyok ezen házszabályrevízióval és még oly nagy mérséklettel sem alakulnak ki.

Berecsy János dr.

— Azért, mert hát tán lopni nem volna szabad, vagy mi a feki! Tán lopott is már kigyelmed valamit?

— Igen. Ezt a gyűrűt.

— Akkor hát igen jól tenné, ha megemberelné magát kegyelmed és követne engemet a városházára,

— Megyek.

Mentek. A hűvös esti szél aztán magához téríté a boldog álmokban ringatózó diákat. Akkor tudta csak meg, milyen boldond történetbe keveredett. Ezt a históriát könnyen megfizetheti a fejével. . . . De aztán elszánta magát. . . . Halált is kész szenvedni, csak Piroskája jó híre csorbát ne szenvedjen. . . .

Másnap városi hajduk kísérték át szegény Berthóty deákot az universitás carcerébe. Mert akkor a diák élete, halála és mindennemű bűnének büntetése fölött a senatus és az egyetemi bíró — judex academicus — ítélkezett. . . .

Berthóty deák szilárdan azt vallotta, hogy ő lopott a bíró házából. Többet is akart lopni, de a közeledő lépések zaja megakadályozta s csak azt a kis gyűrűt tudta elhozni, amelyben Bozó Piroška sirva ismert magáéra.

Az istenes pátereken az elszörnyedés kigyója mászott végig ekkora romlottság hallatára. Nem, ezt az átkozott lelket nem lehet megtérni az universitáson és sehol

A Csokonai-kör, mint irodalmi társaság.

— Szávay Gyula indítványa. —

Szavay Gyula kiváló költőnk, a Petőfi-társaság koszorus tagja, nemcsak hivatalból, — de bensőleg is Debreczenhez kapcsolta magát. A debreczeni meglehetősen kicsinyes, meglehetősen széthúzó társadalmi viszonyokra okvetlenül üdvösen hat ilyen lelkes, — ilyen tevékeny, az okos kezdeményezésekre mindig kész rokonszenves vezérférfiúnak a jelenléte, az érdeklődése viszonyaink jobbra fordítására. Az általunk itt közreadott nagyon érdekes indítványa, melyet Szavay, mint a Csokonai kör tagja nyújtott be nevezett kör érdemes választmányához, szintén az ő szeretetteljes érdeklődésének tanujele. Szávay Gyula ezen érdekes indítványában a Csokonai-kört „Irodalmi Társasággá“ óhajtja — felemeltetni. . . . Az illetékes és érdekelt körök határozatának nem akarunk elébe vágni, azért véleményünk nyilvánítása nékül közöljük az érdekes indítványt. Ime itt adjuk:

Jelenlegi szervezetében a Csokonai-kör társadalmi alapon áll. Mint ilyen, működésével kétségkívül elismerést és becsülést vívott ki magának. Egyszersmind előkészítette a talajt, hogy a kör a tulajdonképeni irodalmi életnek egy erre hivatott és erre szervezett tényezőjévé váljék.

Északkeleti Magyarországnak hatalmas, minden ízében magyar fővárosában székelve, éreznie kell különös hatását, mely a magyar irodalomnak, vagy mondjuk az irodalom magyarságának fenkölt tudatos és határozott szolgálatában nyilvánul meg, méltóan ahhoz a nemes névhez, melyet czimében visel a kör.

Ezt a célt azonban csak erre szervezett, rendszeres és következetes munkássággal közelítheti meg. Ennek alapfeltételei adva vannak magában a városban, melynek egyrészt közművelődési intézményei s azokból kiforró

a hazában. Példás büntetést kell rája mérni. . . . Lopásra pedig azt mondják a szigorú törvények, hogy lefejezéssel büntetendő. . . .

Az ítéletet meghozták. Berthóty deák halványan, de büszkén fogadta és — belenyugodott. . . . Hisz a szive nyugalmát elvitte már az a leány. Hogy csatkozott benne! Álmodozó, fiatal lelke azt hitte, hogy majd hősnőként viselkedik. Megjelenik bírái előtt és megmondja, hogy azt a gyűrűt ő adta neki, hogy szereti. . . . és akkor ország-világ előtt egymáséi lesznek. De nem tette. Jobban szerete a jó hírét — nála. . . . Jó. . . . Legyen. . . .

És harmadnap az ítéletet könyörtelenül végrehajtották. A legdaliásabb nagyszombati diák feje ott hullott le az universitás terén. . . . Be sok szép szem siratta meg, be sok kis lány szive dobant meg fájdalmasan utána! . . .

Talán azé az egyé is, aki halálát okozta. Talán neki még rémes éjszakái is voltak. . . . Ki tudná azt megmondani?

A lányok szive rejtély. . . . Ne nagyon találgassatok, diáktestvéreim!

Ez a szomorú história pedig, hogy igaz, megmutatják a nagyszombati, most pesti egyetem egykoru anyakönyvei, melyeket szorgalmasan forgattam mostanában.

Gulyás Lószel.

nyaka köré fonta alabástrom karjait a szeretett ifjunak és boldog elragadtatással csókolta, csókolta, drágaságának nevezte. . . .

Ki tudná leírni aztán, ami következett. Azt a sejtelmes suttogást ezerféle kedves dologról, azt a bohókás csevegést, azokat a fel-felhangzó édes kacajokat. . . . amiket mindenki tud és senki sem felejt el, aki volt valaha boldog szerelmes. . . .

Igaz, diáktestvéreim, hogy nekünk a szerelemből letöbbször a szomoruja jut, de hát az Uristen azért adta a diákkedvet hogy ne törődjünk véle.

Már sötét este volt s Piroška és Berthóty deák még most is suttogtak. . . . Egyszer csak rémülten szólalt meg a lány:

— Menj innen hamar, közel jár valaki az utcán.

S hirtelen besietett a belső szobába. A boldog fiu csak ott állott még önfeledten, nem tudott elmozdulni attól az ablaktól.

Az a valaki pedig nem volt más, mint a városhajdu, kit Berthóty deákhoz nem valami jó emlékek kötöttek, egy pár ütés, seb s más hasonlók miatt.

Nyitott ablak. . . . Berthóty. . . . Bizonyos, hogy itt csak rossz történhetett. . . . Hivatalos hangon ráförmedt hát:

— Mit akar kegyelmed a nemzeti bíró ur ablaka alatt?

— Mit akarok, — hát lopni akarok.

Mért kérdi kend?

és idekötött irodalmi ereje, másrészt ennek az erőnek az ország egyéb részeibe elszárazó gyökérzete, az irodalmi munkássághoz megtermik a szükséges és alkalmas embereket.

A Csokonai-körre most már az a korszerű feladat vár, hogy e munkásságnak lerakja alapjait, saját testületi újjászervezkedése által.

E rövid indokolásból folyik indítványom, mely a következő:

A Csokonai-kör alakuljon át *Csokonai Irodalmi Társasággá*, azon mintára, a mely szerint a fővárosi irodalmi társaságai s a vidéken is a szegedi Dugonits és a temesvári Arany János irod. társaságok szervezve vannak.

Ehez képest a következő körvonalakban módosulna a kör szervezete:

A Csokonai irodalmi társaság két szakosztályra oszlanék,

- a) A *szépirodalmi* (és esztetikai),
- b) a *tudományos* (és ismeretterjesztő) szakosztályra.

Mind a két szakosztály számhoz kötött (például 25—25) tagból állana, kiket az illető szakosztályok a szépirodalom, illetve a tudományos irodalom mivelőiből választanának.

Választhatók debreczeni írók és olyanok, kiket irodalmi vagy társadalmi vonatkozások Debreczenhez fűznek.

Első esetben átmenetileg 15—15 volna választandó s a kiegészítés magukra az irodalmi szakosztályokra volna bízandó.

Főkötelességök a társaság tagjainak az, hogy a társaság által vezetett irodalmi életben tevékenyen részt vegyenek. A kik erre nem vállalkoznak, a tagok sorából kiesnek. A helyből elköltöző tagok ezen alkalommal új választás alá esnek.

Az irodalmi osztályokon kívül álló tagok, a társaság pártoló tagjai, a kik tagdíjat fizetnek, szavazóképes tagjai a közgyűlésnek, élvezői a társasági tagok részére biztosított kedvezéseknek stb.

A társaság főkötelességét a czime megmondja s az alapszabályok tüzetesen is körülírhatják. Így évenként legalább hat nyilvános felolvasó ülést kell tartania.

A társaság kormányzását az igazgató-választmány végzi, mely áll például 30 tagból úgy alkotva, hogy tíz tag a pártolók, tíz a szépirodalom, tíz a tudományos írók osztályából választatik.

A társaság élén elnök áll.

Az irodalmi osztályok a maguk kebeléből választanak 1—1 szakosztályi elnököt, kik egyszersmind a társaság alelnökei.

Legyen a társaságnak főtitkára, kit a két osztály együttes ülésében választ és legyen az osztályoknak egy egy saját körükből választott titkárak.

Az osztályok a társasági elnök

alatt együttesen és saját elnökeik alatt külön-külön működjenek.

Az elnök, két alelnök, főtitkár és két osztálytitkár az ügyészszel, pénztárnokkal és háznagygyal képezzék a választmány állandó végrehajtó-bizottságát, melynek hatásköre körülírandó.

Havonként megjelenő kis terjedelmű értesítő közölje közvetítő hirdetőként mindazt, ami a társaság életében történik vagy terveződik.

A részletek az alapszabályokra tartoznak.

Abban a meggyőződésben vagyok, hogy ezen az alapon a társaság tevékenysége oly medret nyer, mely termékeny és üde szegélylyal jelöli meg a tevékenység menetét.

A közelgő százados ünnep irodalomtörténeti stációt nyújthatna a kör itt körvonalozott irodalmi kialakulásához.

Tisztelettel kérem, hogy a kör választmánya vegye tárgyalás alá indítványomat.

Debreczen, 1904. nov. 10.

Szávay Gyula.

Csokonai-kör tagja.

Vasárnapi levél.

— November 12. —

Egy cselédeány kályhába dugta, megégette titkon szült, idétlen holt magzatát.

A rendőrbiztos egy névtelen feljelentésre kotorta elő a kályhatorkából a csonttörmelékeket.

A nagy uriház tiszteletre méltó urnője annyira bizott cselédjében, hogy előzőleg tiltakozott e kínos kutatás, e vádvalóságának a lehetősége ellen.

Többféle szempontból taglalhatjuk ezt az idegrázó esetet.

Ott van mindjárt a cselédeány, ki bukásának titkát a tüzes kályha torokig czipeli magával. . . Nem-e cselédszemélyzetünk erkölcsi életének elfajzását, eldurvulását példázza ez a gyarlónő.

És a rendőrség is nem-e csupán a megtorlás eszközeként jelenik meg a cselédvilág életében, a mely sanyaru élethez annyi ezer gyarló nőnek a sorsa van fűződve. A kisértéseknek, az erőszaknak, a lealacsonyításoknak, durva önkénynek és megejtésnek, a ledérfelfogásnak nem-e majdnem teljesen védtelenül vannak kiszolgáltatva gyarló, gyöngé nők ezrei és ezrei?

És hány, de hány száz olyan uri családot számolhatnánk össze, hol a cselédségnek az életmódját legkevésbé a házinép, a ház urnője ösmeri; sőt hány olyan utolsó divat szerint öltözött dáma akad, ki elnézésével elősegíti annak a meggondolatlan cselédeánynek a mocsárba süllyedését.

Azért nem túlzás, ha a párták, a szerencsétlenségbe sodort ifju életek temetőjének nevezem a fertőzött, a dögletes vagy várost; mely a helyett hogy erkölcsét, értelmét nemesitené, nevelné annak a jóra is fogékony falusi lánynak, az élvhajhászás rimájává alacsonyítja azt és hasznos szervek nevelése helyett métegyekkel fertőzteti meg a népéletét.

Uraim! Hölgyeim! A cselédvilágnak ezt a züllését tovább tünni bűn, társadalmi bűn. A melynek határt vetni a hatóságok mellett a családok, a szép emberbaráti jelszavakkal alakult jótékony nőegyletek hivatottak.

Azt a tapasztalatlan cselédeányt, aki a városba jön, a városba érkezése idejétől védszárnyak alá kell venni; mert így a sok fajta kerítők, elevenhuskufárok és szoknyavadászok kész martalékául vannak odadobva.

*

Valamikor tisztos, becsületes, szilárd alapon fekvő társadalmunk volt a magyarságnak, csak 25—30 esztendővel ezelőtt is. Abban a társadalomban nem méltatlan szerep jutott a hü, a becsületes cselédnek sem. Akkor két életet nem élhetett a cselédeány a családban. Szörnyű, meggyalázó titka nem volt, a melyet az éjszaka sötétjében a kályha lobogó lángjai közé kellett temetnie. Hanem napirenden volt, hogy a hü cselédet, mint a család tulajdon tagját, kiháziasították. Ma csak a szegődött béréig terjed a cselédszemélyzet becsülete, a cseléd magán élete pedig közömbös a legtöbb, utolsó divat szerint öltözött urnőre.

*

Abban a sok szemétkben, a mely a cselédek világára szóródott a mely azt már-már betemetni látszik, szinte igen sok becsületes eleme rejlik az emberiségnek. Nagy, súlyos vétke a művelt magyar társadalomnak, ha ezt az erőt, ezt az elemet a sárba süppedni engedi és szeretőbb, nemesítőbb, nevelőbb felkarolására nem keres módokat. A családok mellett, a hatóságok mellett a nőegyleteink leginkább hivatva volnának a kezdeményezésre: — a társadalomban tisztos, biztos helyzetet teremteni a tisztos, a hűségese cselédeányoknak; mert ne felejtjük, hogy idővel — magyar anyák lehetnek ők is.

*

E sorok irogatása közben, mikéni gyermek meséink anyókéja, káprádkélem egy fehér hajtűrtü öreg női arc. A mi házunk cselédje volt az öreg Mária! Sok-sok ideig szolgálta a mi családukat. És én olyan kis porban játszogató gyermek voltam még akkor, midőn az öreg cseléd meghalt, hogy legelőnkebben csak a temetésére emlékeztem vissza. Midőn a mi aranyászó paripáink hetyke léptel vitték a temetőbe, a fekete koporsóba fektetett öreg Márit.

Chylinski Gy. Utóda

fényképészeti műterme

DEBRECZEN, Piacz-utca 41. sz. alatt

a legkényesebb művészi izlést is kielégítő fényképek mérsékelt árak mellett készülnek.

Ugyanott olajfestmények akvarellek, fényképek nagytapasztalatok és oleografiák is a legszebb kivitelben készülnek.

Szilárdabb alapzata volt akkor a magyar társadalomnak. A gazda jóságát, becsülését és részvétét sirig tartó hűséggel viszonyozták az öreg Márik, a névtelen Márik. És legalább e tekintetben gazdák, cselédek tanulhatnak a régiektől.

Szabad Hajdu.

Irodalom és művészet.

„Barangolások” című újabb könyvemben a forrongó, lázas, pusztító, belső- és külső erőktől megtámadott ifjú Magyarországnak életébe nyujtok bizalmas betekintést. Ugy érzem, hogy a drága magyar földön, a tömeg közé elvegyülten barangolván, támadt néhány olyan őszinte szavam, melyet még más nem mondott el, támadt néhány olyan gondolatom, melyet még más nem vetett papírra.

Könyvem a következő fejezetekre oszlik:

1. **Három magyar vármegyén keresztül.** (1901. augusztus és szeptember havában.)

2. **Százok és oláhok között.** (1903. június és július havában.)

3. **Kint a pusztán.** (1903. július havában.)

4. **Nemesi falun, az Ér mentén.** (1903. augusztus havában.)

5. **A tokaji hegy alatt.** (1903. szeptember havában.)

6. **A jászberényi sárga kaszárnyában.** (1904. augusztus és szeptember hónapokban.)

Több ivre terjedő művem árát — a postaköltséggel együtt — 1 koronában szabom meg azok számára, akik előzetesen megrendelik; ellenben a könyv bolti ára 2 korona lesz. A tisztelt gyűjtőknek 10 példány megrendelése után tisztelet példányt adok. A tisztelt megrendelőket kérem, hogy a megrendeléseket és esetleges előfizetési pénzeket legkésőbb december 10-ik napjáig sziveskedjenek czimemre beküldeni, mert a könyvet karácsony napjára kézhez akarom juttatni.

(1904. november havában.)

Hazafias üdvözlettel

Ifjabb Móricz Pál.

Debreczen, Vörösmarty-utca 5. sz.

Nagy Wesselényi. Dr. Kardos Samu debreczeni jeles ügyvédünknek a nagy Wesselényi Miklós báróról és koráról írott és sajtó alá rendezett műve még meg sem jelent, már is nagy érdeklődést ébresztett. Wesselényi Miklós, a nagy báró, mindenestre olyan kiválósága és érdekes jelensége a magyar fajnak, hogy megértjük, méltányoljuk a nagy Wesselényiről szóló, kimerítő nagy mű iránti érdeklődést, amelynek szép bizonyítékai a szerzőhöz, Kardoshoz intézett itt következő levelek illetőleg megrendelések:

Kedves barátom!

Azt hittem, hogy személyesen találkoznunk és lesz alkalmam téged élő szóval üdvözölhetni nagy műved kiadása küszöbén. Mivel azonban már nem akarok várni tovább, ez uton fogadd csekély személyemtől szives szerencse kívánataimát

annak kifejezése mellett, hogy örömmel fokozza azon körülmény, mikép a nagy Wesselényi történetírója épen tanulóársaink sorából került ki.

Kívánom, hogy nagy, fáradságos, de magasztos munkának ne csak teljes erkölcsi, de anyagi sikere is legyen.

Mi azt határoztuk, hogy **művedre az egész tanács — minden egyes tanácsstag előfizet,** aminek úgy véljük, nagyobb erkölcsi súlya lesz, mintha külön külön ennék be a megrendelést. Ha még nem tette volna, azt hiszem a polgármester pár nap alatt beküldi az így kiállított ívet.

Még egyszer minden irányban sikert kíván és ölel

Őszinte hived

Oláh Károly.

Jóleső örömmel hozom szives tudomásodra, miszerint a Debreczeni Casinó választmányára e hó 31-én tartott ülésében egyhangulag elhatározta, hogy a sajtó alatt levő „Baró Wesselényi Miklós élete és munkái” című nagybecsű munkát könyvtára részére beszerezni kívánja, minélfogva felkérek, hogy Casinónk ezen előfizetését előjegyezni s munkát annak idején hozam juttatni méltóztatással.

Szives üdvözlettel

Debreczen, 1904. október 31.

igaz hived

Bodnár Géza

a Debreczeni Casinó titkára.

Uti emlékek címen dr. Thót Lászlótól, a sok nyelv tudásáról és utazásairól nevezetes debreczeni ifjú ügyvédől 271 oldalra terjedő igen vaskos könyv jelent meg. Könyvét dr. Gopcsa László miniszteri osztálytanácsosnak ajánlotta a szerző. Egész Európában szerzett tapasztalatait és megfigyeléseit foglalta össze ebbe a vaskos könyvbe a szerző. A mű ára 2 korona. A művet a Csokonai-nyomda adta ki. Még visszatérünk reá. Ösmertetjük.

Irodalmi Herbertizmus. A színészi Herbertizmus javában virágzik már régóta Budapesten. Meg vannak rakva a központi színházak színész-családból származott művész Herbertekkel. Most a fő és szekváros irodalmában meghonosítják az irodalmi Herbertizmust is. „Virágfakadás” címmel irodalmi lapot alapítottak, amelybe csak kiváló írók apró Herbertkéi írhatnak. A szeretetreméltó kis Herberti ujság első száma már megjelent:

A munkatársak névsorában többek közt ott vannak:

Endrődi Béla — apja Endrődi Sándor.

Bánóczy László — apja Bánóczy József.

Benedek Marczel — apja Benedek Elek.

Kürthy György — apja Kürthy Emil.

Miklós Elemér — apja Miklós Ödön.

Mikszáth Albert — apja Mikszáth Kálmán.

Mikszáth László — apja

Pasteiner Iván — apja Pasteiner Gyula.

Wlassics Tibor — apja Wlassics Gyula.

Nem kell tehát urak, a magyar irodalmat félteni. A mi nagy irodalmáraink zseniális Herbertkéiket mind feláldozzák az irodalomnak.

Vármegyénk és vidéke.

Megyebizottsági tag választás Hajdúházon. A vármegyei képviselők választása november 10-én történt meg

Hajdúhadházon is. A függetlenségi párt jelöltjei ellenjelöltek nélkül állottak: így küzdelem nem volt. És az azon nap levő dorogi vásár — a hol jól tájékozottok állítása szerint a választók jó fele volt oda — oka, hogy szinte szégyenletesen csekély volt az érdeklődés a választás iránt. A két küldöttség előtt sem szavazott le száz választó. Megválasztottak: az I-ső kerületben: Simon Károly, Farkas Gábor és Varga Gábor. A II-ik kerületben: dr. Hadházy Zsigmond, Abrók József és Kántor Imre.

Megye bizottsági tagválasztások. Hajdúmegye területén csütörtökön folytak le a köztörvényhatósági bizottsági tagválasztások. A választásokon a függetlenségi és 48-as párt tagjai győzedelmeskedtek, csak elvétve jutott be néhány mutatványszám a kormánypartból. A hajdunánási választás eredményét már szombati lapunkban közöltük, most még a következő eredményeket közöljük:

Hajdu-szovátton megválasztottak: Nagy Lajos és Jakucs Sándor;

Mikepétesen Piacek Sándor és Orosz István 6 évre;

Hajdúszoboszlón az I. alkerületben Czegléd Lajos, Ádám Mihály, Borbély Gábor és Soós Mihály 6 évre; a II. alkerületben Horog Sándor, Horog Sámuel és Király Gábor 3 évre; a III. alkerületben M. Tóth Mihály, Kovács József és Kis János 6 évre, Gönczi Lajos 3 évre; a IV. alkerületben Csanády István, Czegléd József, Décsy Lajos 6 évre, F. Tóth Lajos, S. Czegléd Károly és Ádám Sámuel 3 évre.

Egy község — vezetők nélkül. A biharmegyei Székács község jutott abba a nem mindennapi helyzetbe, hogy képviselőtestület nélkül áll, beszüntette az alkotmányos működést. Az érdemes községi képviselők ezt a megtisztelést az abszolút obstrukcióval érdemelték ki: talán tanulnak is tőlük fent Budapesten. A képviselőtestület ugyanis egyszerűen megtagadta a költségvetés tárgyalását. A belügyminiszter, mint tudósítónk írja, feloszlatta a renitens testületet. A község ügyeit egyelőre a vármegye hatósága rendezti, míg lecsillapulnak a kedélyek és meg lehet választani az új képviselőtestületet.

Lopás a vonaton. Püspökladányon a 603. számú gyorsvonaton magastermetű, vöröshaju, bajuszu és szakállu ember Brezovay István állattenyésztési felügyelőtől ellopta 240 koronát érő vadászfegyverét. Ugyan ez az ember gyanu alatt áll, hogy a Budapest és Bécs közötti személyvonaton felöltöt lopott. Nyomozzák.

Veszedelemes tolvaj. Frioger András egyeki lakos udvarán Toth Jánosné éjjel megcsipte Jobbágy Györgyöt, aki nagyobb mennyisége gabonaneműt akart elhordani a magtárból. A tolvaj zsebkéssel Tóthné felé sújtott, de nem talált. A csendőrség elfogta.

Uj posta-ügynökség. Az államvasutak nyiregháza — polgári vonalán lévő Kisfás-Földház pályaudvaron „Kisfásföldház” elnevezéssel ez évi november 16-án a postaügynökségekre meghatározott teljes működési körrel, postaügynökség lép életbe.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indiai teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagybani szétküldés: **Indra tea import company, Trieste.**

Politikai hírek.

Budapest, november 12.

Nők az alkotmányban.

Hentaller Lajos érdekes határozati javaslatának, melyben azt kívánja, hogy a képviselőválasztási jogot terjeszszék ki a nőkre is, eddig tiz aláírója van. Az indítványozón kívül dr. Nessi Pál, dr. Benedek János, Boda Vilmos, Pozsgay Miklós, Thaly Ferencz, Gál Sándor, Lukács Gyula, Barabás Béla és Horváth Gyula írták alá. Az indítványnak az az indokolása, hogy ma a nő épp úgy megszerzi az egyetemeken az oklevelet, mint a férfi, a nők nemcsak nagy kiterjedésű gazdaságokat vezetnek, de országok, világrészek sorsát is intézik s így kétség nem jár ahhoz, hogy az összes emberi jogok, politikai, polgári, társadalmi és gazdasági jogok épp úgy megilletik őket, mint a férfiakat.

Börze-hírek Port-Arturról.

Port-Artur ostromáról és kapitulációjának küszöbönlétéről olyan ellentmondóak a táviratok, hogy nehéz azokon eligazodni, de legnehezebb azoknak hitelt adni. Mindössze abból látszik valami biztosnak, hogy Stössel fegyverszünetet kért néhány napra, de hogy ez Port-Artur elestét jelenti, azt tagadják és czáfolják. Arról, hogy Stössel tábornok Nogihoz azzal a kéréssel fordult, hogy néhány napi fegyverszünetet adjon neki, több verzió van elterjedve, de ezek egyikét sem erősítették még meg hivatalosan.

A „Morning Post” sanghaji tudósítója azt jelenti, hogy a japánok egy katona után, akit már régebben elfogtak, újra felszólították Stössel, hogy adja meg magát. Stössel erre azt felelte, hogy előbb tanácskoznia kell a tisztjeivel és hogy addig is fegyverszünetet kért. Azt a hírt, hogy Stössel arra kérte Nogit, hogy tudassa vele a kapituláció feltételeit, nem erősítik meg hivatalosan. Azt, hogy Stössel fegyverszünetet kért, nem tartják kizártnak, de Oroszországban azt hiszik, hogy ha ez tény is, csak azért történt Stössel részéről, hogy halottait eltemethesse. A pétervári vezérkar e híreket úgy itéli meg. Lehetséges, hogy Stössel, valamint már Nogi is többször kértek huszonnégy vagy negyvennyolc órai fegyverszünetet a halottak eltemetése végett, de azt a hírt, hogy Stössel most legújabbán is fegyverszünetet kért, valószínűleg azért kürtölték a japánok világgá, hogy az orosz katonákat dezertálásra, vagy áru ársra csábítsák. Ez a hír tehát magában veve csak azt jelentheti, hogy Port-Artur helyzete ez időszereint elég kedvező. Barmennyire meg is van rongálva a város, bármily közel is jutottak a japánok a várhoz, eddig sem Licsant, sem valamely északi erődöt nem tudtak bevenni s bár a helyőrség már csak egy harmadára zsugorodott össze, mégis remélhető, hogy a vár november végéig tarthatja magát.

A kapituláció hírére a Reuter-ügynökség megczáfolja és azt mondja, hogy az oroszdemánöverre vezethető vissza.

Országgyűlés.

(Budapest, november 12.)

A szenzációs izgalmak közé Tisza István oda akarja keverni a meglepetés szenzációját. Tegnap éjszaka híre

futott — a „Pesti Napló” jelentette — s ma délelőttre fordulóban már még az inspekciós tüzoltó is tudta, hogy nagy meglepetés készül. Valami nemzeti ajándékot küldenek Bécsből a magyar parlamentbe, olyant, hogy még Olay Lajos is az elérékenyülés könyveit hullatja. Mindenki beszél róla, de senkisé tudja, hogy micsoda is legyen az? Az egyik a honvédségnek tüzéséggel való ellátását emlegeti, a másik arról tud, hogy elrendelik a kétéves katonai szolgálatot. Körülbelül csak ezekről is lehet szó abban a válságban, amit a miniszterelnök ad Bolgar Ferencz megrendelt interpellációjára.

A folyosón persze csak erről van szó. Gunyos kíváncsisággal kommentálják:

— Hiszen jó a tüzéség, de azért még sem lövünk az alkotmányunkba érte! — vélekedik Rákosi Viktor.

Kossuth Ferencz körül egész csomó függetlenségi képviselő évődik egymással:

— No, Lajos, mi lesz az elnök fülével? — kérdezi Boda Vilmos Olaytól.

— Hát mi lenne? Amit mondtam, megmondtam! — jelenti ki az öreg kurucz.

— És a honvédtüzéség? Hát ez kutya. Szent lesz most már a béke! — ugratják.

— De hiszen az ördög sem látta, hogy annak, aki meggyógyítja a tyukszememet, odaadja a ballabomat érte.

Az ellenzéken természetesen általános az a vélemény, hogy akár micsoda nemzeti követelés teljesítése fejében sem lehet szó arról, hogy a házszabályok miatt támadt nemzeti ellentállásnak gyengülne az ereje.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az interpellációs könyvet olvasták fel. Öt új interpelláció van feljegyzve:

Apponyi Albert grófé a békekongresszus tárgyában.

Bolgar Ferencz az új véderőtörvény tárgyában;

Polónyi Géza és Rakovszky István ugyanebben a dologban és

Zichy Aladár grófé egy népgyűlésnek a tárgyában.

A napirend szerint a házszabályrevízió dolga következett.

Kapotsffy Jenő az első szónok. Az indítvány ellen beszél.

Csatlakozik Kossuth határozati javaslatához.

Sághy Gyula beszélt ezután és a nemzeti párt álláspontjához képest a házszabályrevízió előfeltételeül a parlamenti reformot köti ki.

Kifejti ezután, hogy addig a mig parlamenti reform nincs, addig a házszabályrevízióról szó sem lehet. De kifogásolja azt is hogy Tisza mint miniszterelnök tette az indítványt és egész kormányhatalmát veti a revízió érdekében latba. Am tette volna

az indítványt mással és vitte volna keresztül pártközi konferencián, illetve előbb a pártokkal beszélte volna meg a dolgot. Most úgy van, hogy ráakarja tukmálni erre a házra.

Az indítványt nem fogadja el. A nemzetipárt határozati javaslatához csatlakozik. (Helyeslés a baloldalon.)

Szünet következett. Utána az interpellációkra került a sor.

Tisza István öreg ágyuja.

Tisza István gróf, miniszterelnök öreg ágyuval a honvédtüzéségi ágyukat akarja nagy furfanggal behasználni. Az elrabolt alkotmányos bástyáért olyan ágyukkal akarja a nemzet szemét kilőni, a melyet a kellemesebb hangzás okáért honvédtüzéségi ágyuknak keresztelnek el; mintha bizony jelen szervezetében és beosztásában az osztrák törzstisztekkel teleduggatott honvédségével is rendelkezhetne ez a szerencsétlen, hiszékeny nemzet; melyet majd ámitással, majd erőszakkal forgatnak ki önállóságának romjaiból.

Tisza István az öreg ágyuját egy interpelláció-kapcsán, Bolgar Ferencz volt nemzeti pártiból vedlett tüzmestérével süttette ki. Ime a hangzatos, a kellemetes szép rege, a mely osztrákjárszalagra kötve félig-meddig valóra vált, így zeng-cseng a — honvéd tüzéségről.

Előre kicinált interpelláció.

Ezután a kormány meginterpellálta magát Bolgar Ferencz által.

Interpelláló kérde a honvédelmi minisztert és a miniszterelnököt, hogy a véderőtörvény revíziója milyen stádiumban van és hogy mikorra várható annak végleges elintézése.

Tisza István azonnal válaszolt. Abban a helyzetben van, hogy azonnal érdemleges választ adhat. A honvédelmi miniszter tegnap nyújtotta be az ujonclétszám megállapítására vonatkozó javaslatát. Fontos, hogy a közvélemény tájékozódást nyerjen arról, hogy a véderő revízió milyen stádiumban van. Akik objektive gondolkoznak, bizonyára helyeslik a kormány álláspontját a véderőtörvény revíziójára vonatkozólag.

Mindenki meggyőződhetett a tegnap benyújtott javaslatból, hogy nem az ujonclétszámot akarják felemelni, hanem az 1902. év végén beterjesztett ujonclétszámra vonatkozó javaslatnak megfelelő létszámot fenntartani. Mikor ezt a javaslatot az akkori kormány beterjesztette, ígéretet tett, hogy a 2 évi katonai szolgálat kérdését tanulmányozni fogja. Most már kijelentheti, hogy a kormány a 2 éves katonai szolgálat alapján áll az új törvény készítésével és ki akarják terjeszteni a fegyvernemek legnagyobb részére a lovasság, tüzéség és tengerészet kivételével. Az ujonclétszámnak azonban ez esetben emelkedni kell. (Óriási zaj az ellenzéken. Közbeiktás: Ez az!)

A honvéd tüzéség.

Tisza: A kereteket be kell tölteni.

A benyújtott törvényjavaslatból meggyőződhetett mindenki, hogy a létszámemelés ebben a körülményben jelenti magyarázatát. A magyar honvédségnél a gyalogság tüzéség nélkül nem tudja harcászati köte-

Urak figyelmébe!

Valódi angol gyapjuszövet különlegességeket legsolidabb szabott árak mellett Weisz Adolf posztókereskedőnél szerezhetjük be. Kossuth-utca Dörre czukrász mellett.

Brassói szövetek

kizárólagos raktára. <

lességét teljesíteni és ezért elhatározta a kormány, hogy már a jövő évben a honvédség hadosztályait tüzérséggel látja el, hogy béke idején is szerves kapcsolatban legyen a gyalogság a tüzérséggel.

Papp Zoltán: Ezt nem a Habsburgok adják, hanem Japánország!

Tisza: Fontosnak tartja, hogy a honvédség a harcoképeség minden kellékeivel felszereltesse. Ezt már a nyáron elhatározták. Reméli, hogy megnyugvással és örömmel fogadják ezt a bejelentést.

Kaas Ivor báró: Ezért kell cserébe a ház függetlensége! . . .

Bolgar Ferencz tudomásul veszi a választ, amely a kormány a nemzeti politikájáról tesz tanubizonyságot.

Szavazás.

Elnök kérde a Házat, tudomásul veszi-e a választ?

Polónyi kéri, osszák kétfelé a miniszterelnök választát és pedig úgy, hogy először szavazzanak arra, tudomásul veszik-e a 2 éves katonai szolgálatról tett nyilatkozatot, másodsor, hogy a honvédséget tüzérséggel látják el.

E felett hosszabb vita volt, melyben részt vettek **Rakovszky István** **Kossuth Ferencz.**

A kérdést Polónyi indítványa értelmében tette fel az elnök.

Hogy a honvédséget tüzérséggel lássák el, ezt az ellenzék is megszavazta.

A két éves katonai szolgálatra adott választ **Kossuth Ferencz** nem fogadja el, mert a kérdés nincs teljesen előkészítve és létszámemeléssel jár.

A Ház többsége azonban ezt is tudomásul vette.

Mi az ujság?

— November 12. —

Az áruló szivarok. Két elvetemdedt gonoszlevőt tartóztatott le tegnapelőtt a porubai csendőrség. **Hlubka Maxim** és **Sztanyó Mihálynak** hívják az illetőket és kanászok, akik még a múlt szombaton megölték egy szegény cselédleányt, hogy kirabolják. **Kiefner Ábrahám** zalacska keréskedő meg a múlt szombaton reggel elküldte a nátok szolgálatban állott **Truszkó Malvin** cselédleányt **Szobranczra**, hogy az ottani nagyfőzsdéből dohányt és szivart hozzon. A leány déltéle végezte a dolgát a főzsdében s a kapott árucikket egy batyuba kötve a nyakába akasztotta s így indult hazafelé. Hogy az utját megrövidítse egy ösvényuton az erdőn keresztül haladt hazafelé. Az erdőben találkozott **Hlubka** és **Sztanyó** kanászokkal, akik megállították a leányt s miután megtudták, hogy dohányt és szivarokat visz, levették a batyuját és kivettek belőle néhány csomag dohányt és a szivarokat.

A megejtett vizsgálat során s mint ezt a két legény bevallotta, a leány azzal fenyegetődött a dohány elvétele után, hogy a gazdája majd feljelenti őket a csendőröknek. **Hlubka** erre egy bunkósbottal fejbe ütötte a leányt, aki az ütéstől elszédülve elbukott. Ekkor a másik legény még néhány ütést tett a leány fejére s miután ez nem mozdult többet, bevonszolták egy mélyedésbe, hol száraz levelekkel letakarták, a leánynál talált holmit pedig elvették és elrejtették. Másnap aztán földet hánytak az agyonütött leányra, az elrabolt dohánynevet pedig megosztották.

Másnap már keresték az eltűnt leányt a csendőrök s mivel a két gyilkos vasárnap

este és a következő nap sok szivart osztogatott szét, ezzel gyanút keltettek maguk iránt s ennek alapján vonták kérdőre őket a csendőrség, melynek során beismerték, hogy ők verték agyon a leányt és rabolták el a dohányárut.

Egyházak és iskolák.

Érdekes predikáció. A városi szegényházban az ev. ref. istentiszteletet **Nagy Vilmos** volt kegyestanítórendi pap és tanár végzi, ki most az ev. ref. tanítóképző intézet tanára. Az istentisztelet keretében **Nagy Vilmos** predikációt tart.

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter **Juhász József** képesített gazdasági szaktanítót a debreczeni külön szaktanító gazdas. iskolához rendes tanítónak kinevezte.

Diákok a gépgyárban. Pénteken délután a róm. kath. főgymnasium VIII. o. tanulói **Eberhardt Béla**, a fizika tanárának vezetése alatt kimentek a M. Á. V. gépjárató műhelyébe, a hol **Szenes, Sajó** és **Gyenes** mérnökök szives kalauzolása és magyarázatai mellett az ifjúság élénk érdeklődéssel figyelte meg a gyár nagyszerű és hatalmas berendezését. Az érdekes magyarázatoknak és mutatványoknak a már 5 óraker beálló sötétség vetett véget, mikor az ifjúság kellemes és hasznos benyomások hatása alatt hagyta el a gyárat.

A református zsinat. Szombaton tíz óraker megtelt a budapesti Ügyvédi Kamara díszterme a zsinati tagokkal, hogy báró **Bánffy Dezső** elnök pontos időben megnyithatta a tanácskozást. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után, rövidesen átestek az alakuláson, mire megkezdődött az egyházalkotmányi, lelkészválasztási, közalapi és adózási, törvénykezési, kérvényi, iskolaügyi és naplóbírálo-bizottság tagjainak választása.

Az új egyházmegyei jegyző. Az alsószabolc-hajduvidéki egyházmegyében a Dr. **Baltazár Dezső** esperessé történt megválasztása folytán megürült egyházmegyei jegyzői állásra beadott szavazatokat nov. 8-án bontotta fel a megbízott küldöttség. A szavazás eredménye az, hogy általános nagy többséggel **Veress Géza** nádudvari lelkész nyerte meg az egyházmegye presbiteriumainak bizalmát.

Adomány az egyetemre. **Nánássy Lajos** chicagói lelkész és neje 1000 koronás egyetemi alapítványuk folytatolagos töllesztésére a „Debreczeni Protestáns Lap” szerkesztője útján az ev. ref. kollegiumi pénztárba 50 az az ötven koronát fizettek be, mit ezennel nyilvánosan és köszönettel nyugtáztunk. Debreczen, 1904. nov. 5. **Rózsa Sándor** kollegiumi pénztárnok, **Bakos Kálmán** ellenőr.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Vasárnapi előadások. Későn értesülünk, hogy ma vasárnap darabváltozás történik. A vasárnap délutánra hirdetett „*Eleven ördög*” operette

előadása elmarad, helyette **Bokor József** népszínművét, „*Az édes*”-t adják elő.

A vén leány. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: **Barrie J. M.** esti előadását rendesen megtartják.

Makó — szegedi direktor. A Szegedi Napló-ból olvassuk: Innen-onnan több mint negy hete, hogy a szegedi színház igazgató választás ügye a belügyminisztériumban fekszik elintézetlenül. Közben **Jánovics** direktor is és a felebbező **Makó** is pályáztak a kolozsvári színházért. Mint jelentettük, dr. **Lazar György** polgármester a napokban hivatalos ügyekben Budapestre utazott, és ajának egyik czéja az volt, hogy a szegedi színház ügyének akár jobbra akár balra való eldöntését megüregesse, nehogy színészetünk, a lelkiismeretlen huza-vona folytán súlyos kárt szenvedjen. A polgármester még nem tért haza Szegedre, budapesti tudósítónk azonban ma azt sürögnyzi nekünk, hogy a minisztériumban a színház ügyében való döntés csak a napokban várható. A miniszter a szegedi színház sorsát, a kolozsvári igazgató kinevezését együtt fogja eldönteni, és úgy hírik, hogy a belügyminiszter megfogja semmisíteni a szegedi határozatot, aminek következtében **Makó Lajosé** lesz a szegedi színház, **Jánovics** igazgató pedig a kolozsvári színház igazgatójává neveztetik ki. Tudósítónk jelzi, hogy a szegedi színház ügyében nyert ezen információt **Sándor János** államtitkártól kapta, ez tehát, ha csak valami közbe nem jön, befejezett dolognak tekinthető.

Színházi műsor. Az igazgatóság a jövő hétre a következő darabok előadását tűzte ki: **Hétfő** **Radnóthy** színmű. **Kedd** **Kis** pajtás vigjáték. **Szerda** **Boccaccio** operett. **Csütörtök** **Tavas** operett. **Péntek** **Szultán** operett. **Szombat** **Vén leányok** vigjáték. **Vasárnap** d. u. **Az édes** népszínmű **Vasárnap** este először **Lőcsei** fehér asszony énekes történelmi színmű.

Naptárunkról.

Ajándék lapunk előfizetőinek.

Már sajtó alatt van a „*Debreczeni Független Ujság*” nagy képes naptára, amelynél szebb, tartalmasabb és diszesebb ajándékot egyetlen vidéki lap sem adott még előfizetőinek.

Diszes kiállítású, 300 oldalnál többre terjedő vaskos kötet lesz a „*Debreczeni Független Ujság*” 1905. évre szóló naptára.

Maga a czimkép is előkelő művészember munkája. **Rajzó Miklós** nagytehetségű festőművésznök készítette. A kép nevető szemű, magyar menyecskét ábrázol; kezében a „*Debreczeni Független Ujság*”-ot tartja. A bájos czimkép is, mely igazi művészi remek, bizonyára nagy tetszést fog aratni.

Az általános naptári részekon kívül tartalmazza naptárunk Debreczen város és Hajdúvármegye teljes czim és névtárát.

Az irodalmi rész gazdag és változatos. Negyvennél több ismert íróember választékos munkája fogja gyönyörködtetni az olvasót.

Az irodalmi, ismeretterjesztő és humoros rész tartamát egész sereg, szebbnél szebb kép fogja díszíteni. A többek közt

20 koronát takarít meg

mindenki, ha ruháit az „**Angol szabó**”-nál (**Kossuth-utca** 8. szám alatt a színház mellett) készítteti.

VALÓDI ANGOL ÉS HAZAI SZÖVETEK.

LEGMODERNEBB ÉS LEGJOBB MUNKA.

pusztán az orosz-japán háborúról husznál több képet közlünk eredeti fényképfelvételek és rajzok alapján.

Meg kell még emlékeznünk a „Debreczeni Független Ujság” nagy, képes naptárának bámulatosan gazdag hirdetési rovatáról is, amelyben a debreczeni, budapesti és az ország ismert, nagy czégeinek a hirdetéseit találja az olvasó.

Diszes ajándék-naptárunkat a „Debreczeni Független Ujság” minden előfizetője megkapja a jövő hó folyamán.

UJDONSÁGOK.

Az első felolvasó ülés.

— A Csokonai-kör ünnepe. —

A Csokonai-kör november hó 17-én tartja az első felolvasó ülését Csokonai Vitéz Mihály születése napjának ünnepi évfordulójával kapcsolatban tartják ezt a felolvasó ülést.

November 17-én, délután 5 órakor a városhaza nagy tanácstermében gyülekeznek össze. A hallgatóságnak a beléptidij személyenként 1 korona. A deák-jagy 20 fillér.

Belépti jegyek Tóth Béla pénztárosnál válthatók.

Az első felolvasó ülésen igen derék erők működnek közre:

1. Nyitány. Csokonai-dallamokból összeállította: Rácz Károly; előadja: Rácz Károly zenekara.

2. Megnyitó beszéd. Mondja: Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke.

3. A thanyi ekhóhoz. Férfikarra átírta: Mácsai Sándor; előadja: a városi dalegylet.

4. Csokonai szüleiről és szülőházáról. Irta és felolvassa: Zoltai Lajos, a Csokonai-kör választmányi tagja.

5. Az esküvés. Férfikarra átírta: Mácsai Sándor; előadja: a városi dalegylet.

6. Csokonai kollégiumi pöre. Irta és felolvassa: dr. Barcsa János, a Csokonai kör tagja.

7. Költemények. Irta és felolvassa: Szávay Gyula, a Csokonai-kör választmányi tagja.

8. A reményhez. Férfikarra átírta: Mácsai Sándor; előadja: a városi dalegylet.

Rálőtt a haragosa gyermekeire.

— Különös asszony boszu. —

Hajmeresztő merényletet követett el egy tóczóskei lakosnő. Véletlen szerencse, hogy merénylete nem sikerült.

Kenyeres Péterné régi haragosa Gargyi Imréné Széchenyi-kerti lakosnőnek, akin így akart boszút állani, hogy elpusztítja a gyermekeit.

Szörnyű boszu tervét meg is akarta valósítani. Tudta, hogy Kenyeresné kis fiai és leánya együtt mennek az iskolából. Az asszony rájuk lesett és mikor a mit sem sejtő gyermekek közeledtek, rájuk fogta a revolvert.

Az ártatlan gyermekek megriadtan menekültek, mikor a dühöngő asszonyt meglátták. Ez volt a szerencsésük. Mert

a boszuvágytól lihegő asszony nem tudott czélozni és bár kétszer is utánok lőtt, egyszer sem talált.

Igy a két gyermek megmenekült. A merénylő asszonyt az elősiető emberek lefegyverezték. A feljelentést megtették ellene a bíróságnál.

Házasságkötések.

November 11.

Az elmúlt hét folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál házasságot kötöttek:

Szabó Lajos—Zelene Anna,
Fráter József—Donogán Izabella,
Mónus József—Vig Róza,
Luczi István—Uj Erzsébet,
Arany Sándor—Halasi Juliánna,
Pásti István—Kovács Zsófia,
Bódi Sándor—Pap Zsófia,
Szakács Sándor—Tóth Eszter,
Lőrincz József—Szabó Mária,
Bagdacs János—Süvöltős Eszter,
Szabó Sándor—Török Eszter,
Adorján Dezső—Lusztig Mária,
Nagy Márton—Seres Eszter,
Hajzer Bálint—Dobó Mária,
Vas Ferencz—Berkó Erzsébet,
Kun József—Andirkó Juliánna,
Király János—Szücs Zsuzsanna,
Plielic Milán—Eisenman Marvig,
Rosenberg Lipót—Wachsberger Margit,
Karolyi István—Szántó Juliánna,
Csetneki Károly—Szepesi Eszter,
Csonka Ferencz—Leskó Katalin.
Összesen 22 pár.

— **Vasárnapi templomozás.** Nagy templomban Biró Ferencz s. lelkész, Kis templomban Dicsőfi József lelkész, Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispálytemplomban Pataky László hittan-hallgató, a szegényházban Nagy Vilmos tanítóképzőbeli tanár, Csapókertben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkerten egy hittanhaligató prédikálnak. — A róm. kath. templomban délelőtt 6 órakor miséznek Szabó István, 7 órakor Nyáry Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymnasiumi növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános mondja segédlettel, nagy mise után Nyári Ignác prédikál, háromnegyed 11 órakor a Svetitszárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12 órakor miséznek Mellan István, délután fél 3 órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor litania, utána rézsáfűzér, 5 órakor Jézus sz. szive társulatának hónapos ájtatosságát végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános, szt. beszéd, körmenet és litániával. — A gör. kath. kápolnában 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor szent mise; délután fél 3 órakor kereszténytanítás; 8 órakor vecsernye, 4 órakor sz. olvasó ájtatosság. — Az ágost hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **Fagy és hó.** A tél jó korán köszöntött be az idén, mintha csak a rossz gazdasági esztendő után a téli nyomor beköszöntésének előhírnöke lenne. Szombatra virradóra már fagyott, estére pedig már havazott is. Kövér hópihéek karikáztak a levegőben esővel vegyest. Így hát még nem maradt meg a földön téli takarodónak. De

azért a tél már itt van és a szegény hajléktalanok menhelyéről még nem gondoskodott a városi tanács.

— **Tanácskozás a muzeum ügyében.** A debreczeni muzeum ügyében ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor értekezlet lesz a városházán Oláh Károly tanácsnok elnöke alatt.

— **Berzeviczy a Pósa-párhoz.** Berzeviczy Albert közoktatásügyi minisztor Pósa Lajosnak, a kiváló költőnek és neje-nek Andrassy Lidia urnőnek azon alkalomból, hogy az általuk a debreczeni színházban rendezett mesemondó estélyek tisztajövedelméből a siketnémák debreczeni intézete czéljaira 587 korona adományt juttattak, köszönetét és elismerését nyilvánította.

— **Az Országos Magyar Szövetség.** Vettük az alábbi sorokat: Felkérem azon igen tisztelt hölgyeket és urakat, kik az Országos Magyar Szövetség érdekében taggyűjtésre vállalkoztak, hogy taggyűjtő-iveiket a befolyt pénzzel együtt Balázs Ödön gyógyszerész, egyesületi pénztárnok urhoz folyó hó 20 ig okvetlenül eljuttatni sziveskedjenek. Domahidy Elemér főispán.

— **Előadás a csapókerti iskolában.** A csapókerti olvasókör meghívására szombaton este 7 órakor dr. Burger Péter orvos, az iszákosság elleni mozgalom lelkes vezetője a csapókerti iskolában szabad előadást tartott az alkohol-élvezet káros hatásairól. Az iskolaterem szorongásig megtelt hallgatósággal, amely mindvégig érdeklődéssel hallgatta a tartalmas és tanulságos előadást, amelynek végeztével a hallgatóság lelkesen megéljenzte a derék emberbarátot, aki nem törődve gúnynyal, kicsinyléssel, lankadatlan buzgalommal küzd a mai társadalom legnagyobb nyavalyája, az iszákosság ellen.

— **Eljegyzések.** E héten kihirdetés végett jelentkeztek: Nösner Ernő Simon Gizellával, Szabó Imre Bota Juliánnával, Czirják Sándor Gyarmati Erzsébettel, Szabó Gábor Baranyi Rózával, Dorkó Gergely Horváth Rózával, Szabó János özv. Szilágyi Józsefnével, Bessenyei Gyula Nagy Ionával, Stréber Pál Géder Máriaival, Deák István Piros Eszterrel, Székely János Tóth Sárával, Futó József Molnár Juliánnával, Nagy Ferencz Dézsi Herminával, Bihari András Tóth Eszterrel, Kovács László Diószegi Juliánnával, Böszörményi József Balló Rózával, Sebők József Varga Juliánnával, Girasek Ede Gyürki Idával, Kádár József Menyhárt Sárával, Papp János Szöllösi Emiliával, Szathmári István Szepesi Máriaival, Szabó János Hüse Erzsébettel.

— **Lemondott titkár.** A tisztviselők segélyező egyesületének évek óta titkára volt Zimmermann Gyula tanár, aki azonban szembajára hivatkozással most lemondott az egyesületnél viselt titkári állásáról.

— **Társulati közgyűlés.** Az alsó nyírvidéki vízszabályozó társulat gróf Szapáry György elnöklésével szombaton délelőtt tartotta közgyűlését a városhaza nagytermében. A társulati közgyűlés elfogadta az alapszabályok módosítására és a tisztviselők fizetésének rendezésére vonatkozó javaslatokat.

Lám Sándor

DEBRECZEN
Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Ajánlja gazdagon berendezett lámparaktárát u. m. asztalilámpák, bronz- és nickel talppal, függőlámpák ebédlő, salon és hálószobák részére gyári árban.

Székely-
a jogász
ülést tart

Műpártol
Csikos S
lasztmán
István, B
János, S
Tüdős K
tárgyat a
mely dec
a látogat
fog tartat
nagyterm
zik. Fest
veit küld
nem kis
mény, ho
niszter és
osztálytar
tás megn
és költsé
arra néz
tetben a
legyen. E
meghívás
Képzőmü
rendezés
gyalások
körrel.
műpárt.
annak be
zára. Me
tőlő Eg
nézve is
kultur p
és fölép
kiállítás
erejéhez
tekintetb
ban igér

lédjában
honyvéd
polgár
pély le
tartja k
Ugyane
Szigrid
művelts
Ilona k

viselők
sága Len
5 órako
ségében
gélyezés

A házb
gyis az
való é
vén: a
házbér
tására
folyó
rende
30-ig t
nak e
hogy a
bérjove
és a v
töltsek
ságnál
ben no
nyujsál

22 éves
Sára ev.
71 éves,

— **Székely-társaság.** A debreczeni Székely-társaság vasárnap délelőtt 11 órakor a jogász és tisztviselő egyeslet helyiségében ülést tart.

— **Téli tárlat Debreczenben.** A Műpártoló Egyesület szombaton délután dr. Csikos Sándor elnöklete alatt tartotta választmányi gyűlését. Jelen voltak Bosznay István, Bakos Tibor, Pálffy József, dr. Tüdös János, Sárvány Ferencz, Dóczy Emil, dr. Tüdös Kálmán, Mihalovits Jenő. A gyűlés tárgyát a téli kiállítás rendezése képezte, mely december első napjain nyílik meg és a látogatottság mérvéhez képest 2—3 héttig fog tartani. A kiállítás, melyet a városház nagytermében rendeznek, fényesnek ígérkzik. Festőművészeink színe-java legjobb műveit küldi eme a tárlatra, melynek sikerét nem kis mértékben fogja emelni ama körülmény, hogy Berzeviczy Albert kultusz miniszter és K. Lippich Elek szépművészeti osztálytanácsos szintén ide ígérkeztek a kiállítás megnyitására. Az egyesület fáradságot és költséget nem kímélve mindent elkövet arra nézve, hogy a kiállítás minden tekintetben a vidéki képművészetek legsikerültebbje legyen. Küldöttséget meneszt a miniszter meghívására, érintkezésbe lép az Országos Képművészeti Társulat igazgatóságával a rendezésben való részvételre nézve és tárgyalásokat folytat a nyíregyházi Bessenyei körrel, amely ama kérelemmel fordult a műpárt. egylethez, hogy az egész képművészet, annak bezárása után vitessék át Nyíregyházára. Megemlítjük itt egyben, hogy a Műpártoló Egyesület megkeresi a várost arra nézve is, hogyha a Csokonai szülőházát a kultur palota céljaira mielőbb megveszik és fölépítik. azon esetben, ha ott a képművészetek is hajlékra találnak az egyeslet erejéhez mérten úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben a legmesszebbmenő támogatásban igéri részesíteni a várost.

— **Kettős ünnep egy ezredes családjában.** Steiner Gábor nyugalmazott honvéde ezredes, a népszerű debreczeni polgár családjában, szép kettős ünnepély lesz. Steiner Gábor ezredes ma tartja házasságának 25 éves fordulóját. Ugyanezen alkatommal jegyzi el Rédl Szigfrid máv. tisztviselő az ezredes nagyműveltségű és bájos egyetlen leányát Ilona kisasszonyt.

— **Tisztviselők gyűlése.** A tisztviselők önszervező egyesületének igazgatósága Lengyel Imre elnökletével hétfőn délután 5 órakor a jogász és tisztviselői kör helyiségében ülést tart. A gyűlés tárgyai téli segélyezések és kölcsönügyek.

— **A házbérvédelem bevallása.** A házbéradó három év tartamára vagyis az 1905, 1906 s 1907 évekre való érvénynyel újból kivetendő lévén: az ezen kivetés alapjául szolgáló házbér védelem vallomások benyújtására a m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi 86437 szám alatt kiadott rendeletével 1904. November hó 15—30-ig terjedő időt tűzte ki. Felhívának ennél fogva a háztulajdonosok, hogy a nekik (ingyen) kézbesített házbérvédelem-vallomási ívet pontosan és a valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki, s azt a községi előljáróságnál (városi adóhivatalnál) legkésőbb november hó 30-ig okvetlenül nyujtsák be.

— **Meghaltak.** Birki Gábor ev. ref. 22 éves özvegy. Badar Jánosné szül. Nagy Sára ev. ref. 63 éves, Kiss István ev. ref. 71 éves, Biró Eszter ev. ref. 14 napos.

— **Sakkverseny.** A szombati forduló eredménye a következő: játszmát nyertek Rosenfeld, Fekete, Grünwald, Tyrity, remis lett a Tyrity—Lévai játszma, félbemaradt a Kis—Kassai, Dalmy—Szekely, Fekete—Grünwald, Bárány—Krausz féle játszmák. Az eredmény eddig a következő: Tyrity 5, Grünwald 4 $\frac{1}{2}$, Dalmi 4 (1), Fekete, Faludi és Rosenfeld 4. Bárány 3 $\frac{1}{2}$, Kis és Lévai 3 (2), Szávay 2 $\frac{1}{2}$ (1), Székely 2 (2), Emerich és Krausz 2 (1), Kenyeres 1 $\frac{1}{2}$, Móga 1 (2), dr. Stark 1, Kassai 0. A versenyzők képességeiből ítélve az elsősegre Tyrity és Dalmy tarthatnak rázámot.

— **Baly Mihály képeslevelező lapjai.** Baly Mihály hóhér debreczeni szomorú szereplése alkalmával barátságosabb összeköttetésbe lépett többekkel; sőt több urnak és nőnek meg is ígérte, hogy kislakából, faddi magányából saját emléksoraival ellátott, faddi képeslapokat is fog küldeni. Azonban a hóhér egyik tisztelője azt panasolja, hogy még mindig nem érkeztek meg a nevezetes faddi képeslevelező lapok. Amiből azt kell következtetni, hogy vagy Faddról nincsenek ilyen lapok, vagy Baly felejtette el az ígértét; bárha a hóhér arról nevezetes, hogy midőn kötelességét kell teljesíteni, olyan pontos, mint a — **halál** . . .

— **Kétfejű sas a czukorkákön.** Ezen a czimen megrovó sorokat közöltünk lapunk egyik olvasójától, aki szóvátette, hogy a győri Schmidl L. czukorkagyáros cég kétfejű sas képes papirokban árultatja a czukorkáit itt Debreczenben is. Erre a hírre vonatkozólag, miután a csodamadár képét mi is láttuk, helyénvalónak láttuk leadni. Ma azonban másik levél érkezett hozzánk, a mely a czukorpapírokra nyomott kétfejű sástól megvonja azt a szomorú dicsőséget, hogy a csuf madár osztrák eredetű kétfejű sas. A győri czukorkagyáros cég éppen Debreczenben időző meghatalmazottja, Brenner Miksa szóbelileg, mint levélben bebizonyította nálunk, hogy olvasónk az „Orosz Karamell“ elnevezés alatt forgalomba hozott győri czukorkák csomagolásán levő orosz sást nézte osztrák sásnak . . . És a cég megbizottja végül nagyon helyesen azt is megjegyzi, hogy maga sem hiszi miszerint volna oly debreczeni kereskedő, ki töle osztrák sással ellátott czukorkákat venne. Különben sincs arra szükségök, hogy kétfejű sással illetve osztrák jelvény alatt hozzák czukorkáikat forgalomba, mert ma már oly színvonalon áll a gyártmány, hogy a magyar koronával és nemzeti színekkel ellátott győri magyar czukorkák szép eredményel veszik fel a versenyt, bármely külföldi cég gyártmányaival is. — Mi szivesen vesszük tudomásul a jeles magyar gyár felvilágosítását a czukorpapírokra nyomott kétfejű madár orosz eredete felől és hazafiságokat illetőleg további neheztelményt nem tartunk fel ellenök. Hanem azt kívánjuk, hogy az idegen czimereknek a használatával minél szűkebb határok között éljenek, mert ha osztrák, ha muszka is az a kétfejű sas, gyűlölt zsarnoki hatalomnak a jelvénye mindakettő, hogy ö. m. a. f. mondja a jó Göre Gábor. Egyébként béke velünk.

— **Terjed a torokgyík.** A torokgyík napról-napra jobban terjed. Szombaton 3 új megbetegedést és 1 halálesetet jelentettek be.

— **Tűzhalál.** Megirtuk, hogy a Mezena-utca 6. számú házban Bodnár Gizike négy éves árva lányka, míg magára magára maradt a konyhában, a tűzhelyről kipattant szikrától a ruhája tüzet fogott és

lángra lobbant, — összeégett. A hirtelen összezsúrdult szomszédok eloltották a lángoló ruhadarabokat. A szegénykét súlyos égési sebeivel a kórházba szállították, hol a gondos ápolás dacára is reggelre meghalt.

— **Helyreigazítás.** A Pósa-estélyekből a siketnémák intézete javára nem 420 K. folyt be, amint tévesen közöltük, hanem 507 K., illeőleg a 80 K. alapítványdíjjal együtt 587 K. Füleky Pál, egyesületi pénztáros.

— **Katonai czéllövészet.** A honvédség november 26-án harcászati czéllövészetet tart a sámsoni ut mellett.

— **Debreczeni élelzap Nagyváradon.** Scheppel Gyula, a Debreczenben megjelenő Karikás című élelzap szerkesztője tegnap beadványt intézett Rimler Károly nagyváradai polgármesterhez és kérte, hogy lapjának utcai elárusítását Nagyvárad területére engedélyezze. Mindenesetre érdekes vállalkozás az élelmes Scheppel részéről, hogy a rátarti nagyváradiaikat, innét Debreczenből akarja ellátni — **attikai sóval** . . .

— **Saját vigyázatlanságának áldozata.** A debreczeni vasuti állomáson pénteken szerencsétlenül járt Toth Sándor csavarmunkás. Kiballgatása alkalmával azt vallotta, hogy vétkes gondatlanságnak esett áldozatul. Orosz László rendőrfogalmazó szombaton kihallgatta az összes személytet, akiknek vallomásából az tűnik ki, hogy Toth a saját vigyázatlanságának az áldozata.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten összesen 43 születés 26 fiu, 17 leány és ezzel szemben 40 halálesetet jelentettek be. A lakosság tehát e héten természetesen uton 3 al növekedett.

— **Timárok figyelmébe.** A köbökuti volt urbéresek mintegy 42 hold erdejének 820 m. 3—2/3-ad részben cserhántásra alkalmas tölgy, cser és gyertyánfából álló fatömege Köbökut (Biharm.) községhezánál 1904. december 1-én nyilvános árverés alá kerül. Kikiáltási ár 2776 korona. Bánatpénz 280 korona. Utóajánlatokat nem vesznek figyelembe.

— **Különös bosszu.** Kis Sándor késesegéd Kun Józsefné Halközben lakó késesüzlet tulajdonosnál állt alkalmazásban. A mesterséget is ott tanulta ki, ott maradt segédnek is, az utóbbi időben azonban nagyon elhanyagolta a dolgát, amiért Kunné felmondott neki. A segéd az éjszaka bosszúból eltolta az udvarról a Kunné targonczáját, aki e miatt feljelentést tett ellene.

— **Zene-estély a Magyar Király kávéházban.** Napról-napra fokozottabb látogatottságnak örvendő pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyt tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávészakos gondoskodik.

— **Egy fiatal leány alkalmazást nyer** Mentze Henrik újdonságok áruházában, ki a könyvelésben és a német nyelvben jártassággal bir előnyben részesül. Írásbeli ajánlat a fenti czimre kéretik.

x **Ne tessék addig kölcsönt felvenni,** míg Rácz Béla 27 pénzintézettel összeköttetésben levő bankirodájában tájékozást nem szerez. Debreczen, Csapó-u. 12. Levélhez válaszbélyeg kéretik.

x **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk az előnyösen ismert Weisz Adolf posztókereskedő cég mai lapunkban megjelent hirdetését.

Eltűnt milliomos.

Szeged, november 12. Forgiarini János szalámigyáros két hét előtt azzal távozott el a városból, hogy Páduába utazik, ahol többszörös milliomos nagybátyja halálos ágyán fekszik. Négy nap előtt hátrahagyott felesége táviratilag tudakozódott utána, de Páduából azt felelték, hogy Forgiarini nem járt ott. A szegedi Forgiarini-cég ma fizetésképtelenséget jelentett be. Forgiarini egyik rokona Szegedre érkezett és a hitelezőkkel az egyezkedést megkezdte. A szalámis táján hír szerint Amerikába szökött.

Törvénykezés.

Esküdtek kisorsolása. Ma délután sorsolták ki a december havi esküdteket. Esküdtek lesznek: Dr. Kiss György ügyvéd, Antal Vincze szabó mester, Donogán István kereskedő, Szekerka Róbert, Szegál Zsigmond fatereskedő, Balogh Imre. Sziuka István szódavizgyáros, ifj. Kardos László kereskedő, Dr. Bacsó Dező ügyvéd, Kovács Mihály, Czilli Mihály, Spira Ferencz, Barta Mihály, Malatinszky Ferencz, Tóth Bálint György József, Sallai István, London Sámuel, Barra Gyula, Kis Imre, Emerich Arnold, Klein Ignác, Kegyes Ferencz, Pető Lajos, T. Nagy János, Darvas Izidor, Matyasovszky Andor, Vályi Nagy Gusztáv ügyvéd, Józsa Vincze, Tóth András. Helyettes esküdtek: Kiss Imre, Ménes Gábor, Kéki Sándor, Kovács János, Kiss Lajos, Csobán József, Lókodi Sándor, Harsányi Imre, Kerekes Géza, Horváth István.

Közgazdaság.**Terménytőzsde.**

[Svarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.]
Budapest, 1904. november 12.

2 és fél-től 5-ig magasabb.	
1905. októberi buza	-----
1905. áprilisi buza	10-23.—24
októberi rozs	-----
1905. áprilisi rozs	7-92.—93
októberi zab	-----
1905. áprilisi zab	7-13.—14
1905. májusi tengeri	7-52.—53
juliusi	-----
szeptemberi tengeri	-----
1905. augusztusi repce	-----

REGÉNY-CSARNOK.**A lengyelországi fekete rigók.**

Irta: Kisteleki Ede.

S azzal Steregovics Feodor ugy arczul ütö Melikoff Iván fejét, hogy az a földre gurult nagy kopogással.

A zörejre Steregovics Feodorné nyitott be férje hivatalozójába.

Magas, karcu, szikár nő, kit Steregovics mint özvegyet vett már el. Első férje lengyel volt: Deminuth Márk, a niesivi pán. E férjétől maradt a leánya is: Deminuth Olga.

Steregovics fehér keszkenőjét dobta a före és így emelte föl, hogy neje ne lássa meg testvérének, Melikoff Ivánnak levágott tar fejét. Azután betuszkolta azt pénzeszekrényébe a fényes rubelek közé.

Meg sem várta neje kérdését, maga fogott szóba:

— Ladomérszky Bogdán elállt az alkutól. Visszaküldte a félmilliót. Bolond lengyel! Igazán csak lengyeltől telhetik ki az ilyen esztelen dolog. De nem akarom a körmeim közül kiszalasztani. Hettmanságom tőle függ. Jó lesz kerülő uton jutni a vén Ladomérszkyhoz.

S azon nap kora reggelen megindult Steregovics Feodor mostoha leánya, Deminuth Olga fényes, aransujtásos yenuháju cselédségtől kísérvé, a Visztula é, fölkeresni Ladomérszky Bogdánt.

(Folytatjuk.)

Nyilttér.**Fogtechnikus Bécsből.**

15 év óta a fogtechnikai téren dolgozom és jelenleg dr. Szász Adolf orvos urnál vagyok alkalmazva, ahol az ezen szakmába vágó munkákat u. m.: **műfogakat kautschukban és aranyban, arany koronákat és hidakat (u. n.: szájpadlás nélküli fogakat) gyorsan és jól elkészítek.**

Tisztelettel

Zlamál János,

fogtechnikus.

Dr. Szász Adolf orvos urnál,
Széchenyi-utca 1. sz. I. emelet.

Debreczen és vidékén
osztalysorsjegyek

Török A. és Tsa

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Bpest, VI., Teréz-Körút 46.a.

kizárólag nálunk kaphatók.

Az I. osztály huzása f. évi november 24. és 25-én.

Az I. osztály sorsjegyek árai:

1/1 sorsjegy 1/2 sorsjegy 1/4 sorsjegy 1/8 sorsjegy
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

Kiváló tisztelettel

Fischer Célia, Piacz-tér 11.

Nagy S Samu dohánytőzsde, városház alatt.

Scheffel Gyula, Rózsa utca 1.

Horovics Zsigmond, Piacz-u. 12.

DEBRECZEN.

Legújabb

Női ruhaszövetek

Blouse selymek

Flanellek, Velezek

raktarra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódaik cégéhez
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a kiskereskedő és ismét elárusítókat, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

nagybani fűszeráru raktárt

rendeztem be, teljes igyekezetem és törekvésemmel oda fogok hatni, hogy t. vevőimnek a **legolcsóbb árakban** szolgálhassak.

Hogy ezt teljesíthessem, csak **udvari raktár helyiségeket** tartok, így a nagy üzleti bér, berendezés és személyzeti bér kiadásokat megtakarítom, áruimat tehát a **legolcsóbban** bocsáthatom a t. vevőim rendelkezésére.

Megnyertem továbbá a hirneves **Nagyváradia Adria Malom** kizárólagos liszt elárusítását eredeti árakban és abból is állandóan nagy raktárt tartok.

Raktárain megtekintését és szives pártfogását kérve

teljes tisztelettel

Friedman Lipót

Hatvan-utca 35., az udvarban.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Tessék meggyőződést szerezni.

Párisi divat áruházban

Rózsa Ignátz

a M. K. főposta mellett.

Tulhalmozott raktár miatt

olcsó árak.

Téli leányka köpeny . 8 kor. feljebb.

Téli leányka Paletó . 10 „ „

Téli női Paletó . 12 „ „

Téli női színházi köpeny 30 „ „

Téli női díszített kalapok 5 „ „

Téli s.örme Boák . . 3 „ „

1500 darab gyermek ruha

mesés olcsón.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelt vevőink és a t. közönség szives tudomására hozzuk, hogy

könyv-, papír- és zenemű

kereskedésünket a modern igényeknek megfelelően, tetemesen megnagyobbítva a **Kossuth-utca 11. számú házba** (Zádor ház) egyenesen e célra átalakított fényes helyiségbe helyeztük át.

Ezen üzlethelyiségünk megtekintésére — mely csaknem látványosság számba megy — tisztelettel kérjük fel tisztelt vevőinket.

Kiváló tisztelettel

Hegedüs S. és Sándor I.

előbb **László Albert és Társa**

DEBRECZENBEN, Kossuth-utca 11. szám.

A főpiaczi üzlethelyiségünk kiadó.

Nagy alkalmi könyvbazár.

Üzletünk áthelyezése alkalmából régi Piacz-utcai helyiségünkben nagy tömeg felhalmozott.

**könyvet-, zeneművet-,
képet-, papírárut stb.**

beszerzési áron alul árusítunk el.
Árak már 5 fillértől kezdve.

Ezen bazár csak rövid ideig áll fenn és így kérjük ezen kedvező alkalmat mielőbb felhasználni.

Teljes tisztelettel

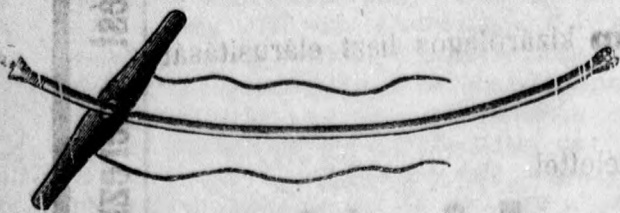
László Albert és Társa

Hegedüs S. és Sándor I.

könyv- és papírkereskedése

Debreczenben, a kistemplommal szemben

A főpiaczi üzlethelyiségünk kiadó.

Gyomorcsovok

legjobb minőségben marhabőrrel bevont rugóból, szájpecsekkel, szorító zsinorral és piszkafával **9 korona.**

Reisz Lipót Fianál Nagyszombat.

DIVATOS IZLÉSES ÉS JUTÁNYOS

női és leány felöltők és kalapok

legnagyobb választékban

Rózsa

női divat-

áruházában

DEBRECZEN,

Kistemplom-bazár.

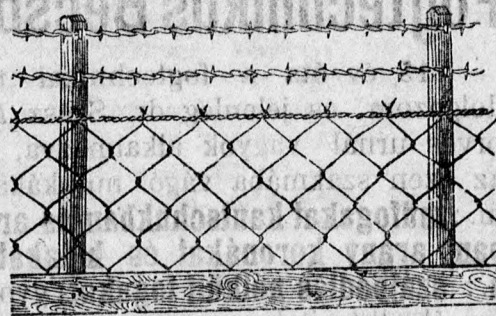
Külön női kalap-szalon. Saját szűcs-műhely.
Gouvre és plissirozás gyorsan és pontosan készül.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállóival szemben.

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében.

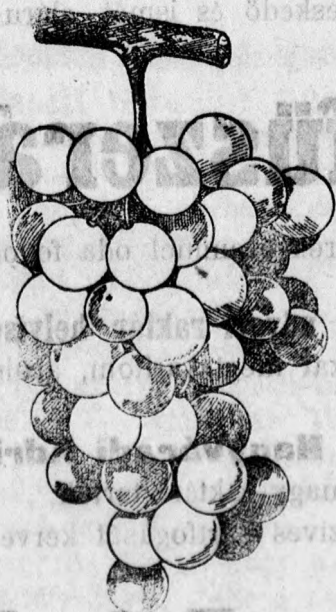
Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve

NEUBAUER JÁNOS.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

TORLESZTÉSES

PÉNZ!

kölcsön

FÖLDBIRTOKRA

a becsértéknek **70-80%-áig**

3 $\frac{1}{2}$ és 4 százalékra.

A megkereső levelekhez csatolandó föld-birtokoknál a **kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat.**

Bélyeg- és illetékmentesen váltattatjuk át az eddigi drágább kamatu takarékpénztári kölcsönöket, törlesztéses kölcsönre.

Folyosítottunk továbbá

váltókölcsönt

5% kamatra.

Mindenféle kölcsönügyekben teljesen **ingyen** nyújtunk fölvilágosítást.

Pontos cím:

„Földhitel Közv. Vállalat”

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 2. szám.

Törvénytisztelettel bejegyzett cég.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre
a legújabb

**Női divatkelmék,
Blouse selymek,**

remek kivitelű

mosó flanelek, velezek

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

**Uj saját készítményű
cipőraktár.**

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy 12 év óta fennálló elsőrendű cipész műhelyemet Széchenyi utca 50 sz. alól tetemesen megnagyobbítva és a legkitünőbb munkaerőkkel ellátva

Piacz-utca 34. sz.

a posta tözsomszédságába helyeztem át, ahol is a n. é. közönség kényelmére dusan felszerelt

kész cipőraktárt

rendeztem be, melyben kizárólag saját készítményeim a gyári cipőknél is olcsóbb árban kaphatók.

Amidőn biztosíthatom a n. é. közönséget a legpontosabb kiszolgálásról kérem a szíves pártfogást.

Krausz Mór

uri és női cipész, a főposta mellett.

Mérték szerinti rendelések és minden e szakmába vágó munkák legjutányosabban eszközöltenek.

Alkalmi vétel folytán

mig a készletből tart az alanti bámulatos olcsó árban ajánljuk a következőket:

Egész finom férfi ingek 1 frt 10 krtól, férfi és fiu kalapok 80 krtól. Női, férfi és gyermek meleg alsó ruhák 45 krtól.

Gyönyörű téli és nyári blousok, alsó és felső ruhák, Costümök, Miederek, női és férfi bőr keztyük 80 krtól.

Kitünő minőségű Férfi és Női cipők, Kalucsnik **eddig nem létezett olcsó árakon.**

Valódi vászon női fehérneműek, házi és dísz kötények, törülközők fél árban. Gallér 10 kr. kézelő 15 kr.

Székely Jenő és Társa ut.

Piacz-utca 48. sz.

500 frtot

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büziik. (Franco küldéssel külön 48 kr.) **Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1.** Főraktár Török J. Budapest, Király-utca 12. — Kapható minden gyógyszerárban és drogonáriában — Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jó jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy 11 év óta fennálló üzletemet megnagyobbítva, azt **Kossuth-utca 17. sz. alá**, nagys. Simonffy Imre ur házába helyeztem át.

Felhívom b. figyelmét igen szép, szőid hazai és külföldi szöveteim megtekintésére, melyeket úgy rendeztem, hogy tekintettel a mai viszonyokra, olcsóbb árakat és igényeket is kielégíthessek szigoruan **pontos és szabott** árak mellett.

A midőn az eddig élvezett bizalmat megköszönve, kérem, kegyeskedjek azt részemre továbbra is fenntartani.

Magyar **diszruhákat** bármily kivitelben készítek.

Kész szolgálatra vagyok:

Antal Vincze,
férfi szabó.

Meghívó.

A Debreczeni Hitelbank Részvénytársaság f. hó 20-án d. e. 10 órakor Debreczenben, Hajdumegye közgyűlési termében

tartja alakuló közgyűlését,

melyre az összes részvényesek ez uton is meghívotnak.

Debreczen, 1904. november hó 10-én.

Az alapítók nevében:

Dr. Kenézy Gyula.

Tárgy:

1. Jelentés a részvényjegyzésekről és teljesített befizetésekről.
2. Határozathozatal a megalakulás tárgyában.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. Bejelentése az alapítók által kinevezett igazgatóságnak.
5. Igazgatósági tanács választása.
6. Felügyelő bizottság választása.
7. Határozathozatal az alapítóknak adandó felmentvény tárgyában.

Jegyzet: A kereskedelmi törvény 115. §-a értelmében az alakuló közgyűlésen minden aláírt részvény egy szavazatot ad, de tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

Kiadó uri lakás.

A FÖTÉREN

egy utczai erkélyes emeleti

≡ **LAKOSZTÁLY** ≡

5 tágas szoba, előszobával, f ü r d őszoba, cseléd-szoba nagy konyha, élés kamra, padlás és pinczéssel

1905. május hó 1-re

esetleg előbbre is

kiadó.

Bővebbet az

Ipar- és Kereskedelmi Bankban.

Legújabb divatu

női- és leány felöltők

szőrme boák, karmantyu (Muffok), blousok stb.

legolcsóbb árban kaphatók

Klein Sámuel

Halmágyi Sámuel

czégvezető

áruházában, **DEBRECZEN.**

Nagy Lajos irodája

Piacz-utca 42. szám, Lamprecht-palota.

Megszerez: nagykorúsítási, nősülési, örökbe fogadási, névnyagyorítási, ipar, mindennemű katonai és egyéb engedélyeket. Mindennemű perenkívüli kérvényeket a legjutányosabban megír. „Okmányszerző Vállalat”.

Átvesz 40 koronán aluli kintlevő követeléseket s azokat rövid idő alatt beszedi. „Incaso Intézet”.

Mindennemű családi ügyekben adandó megbízást elfogad, elvállalja a legkényesebb családi ügyek lebonyolítását, a legnagyobb discretioval teljesít megfigyeléseket! „Magánkutató privat detectiv-vállalat”.

A vállalat tulajdonosa: Magy Lajos volt ügyvédsegéd, kinek szakavatottsága és feltétlen megbízhatósága mellett legfényesebben tanuskodnak: Debreczen város polgármesteri hivatalától, a kir. törvényszék, vizsgálóbíró, kir. járásbíró, dr. Kardos Samu, dr. Szöllös Dezső és dr. Király Péter ügyvéd uraktól nyert szolgálati bizonyítványai, ahol is több mint 8 éven keresztül működött mint fogalmazó segéd s aki a debreczeni tek. kir. törvényszéktől kir. bírósági végrehajtói oklevelet is nyert.

Hivatalos órák hétköznapokon: d. e. 9-12 ig, d. u. 3-7-ig.

Vasárnap és ünnepnapokon: délelőtt 9-12 ig.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Borsy-féle pemetetű-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható Budai cukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.

Harisnyakötés, fejelés, színes és fehér hímzés vállalat Füstös Testvérek női kézimunka, előnyomda és monogram műintézetében Piacz utca 12.

Arjegyzőket kívánatra ingyen. — Uj töltésű villamos zseblámpák érkeztek. — **Debreczeni első elektrotechnikai vállalat** távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kössuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Hímzések és selyemfestések megvételre kerestetnek Antalffy Ferencz könyvkötő, bőrdíszművesnél városházzal szemben.

Rákóczy utca 12. sz. házban 6 szobás földszinti utcái lakás, mellékkeliségekkel és 8 lóra való istállóval május 1 től kiadó. Szép udvarkert, kitűnő ivóvíz.

Megbízható, szorgalmas, praesissal bíró gazdasízt szerény igények mellett állást keres. Esetleg irodai alkalmazást is eltoad. Czim a kiadóban.

Simonffy utca 1. szám alatt a városi bérházban 3 szobából álló helyiség, mely garson lakásnak avagy irodai helyiségnek nagyon alkalmas, 1905. május 1-re kiadó. Értekezhetni az Ipartestületnél.

Bercsényi-utca 22. és Hadházi-utca 16. sz. házak, utóbbi igen nagy telekkel, szabad kézből eladó. Értekezhetni Bercsényi-u. 22. a tulajdonossal.

Rizike gomba Merkli Ferencznel Fűvészkert-utca 14. szám.

47 hold feketeföld tanyával és Homokkert mellett hat holdas hizlaló eladók. Czim a kiadóban.

Drága anyukám! Ne gondolja azt, hogy én nem szeretem magát. Mig élek soha el nem hagyom. Fáj a szívem hogy nem láthatom, nem lehetek oldala mellett minden perczen. Csókolja: Rósz fia.

„Szólóroza“ egyedül az Ön ajánlatát fogadom el. Levél a kívánt címre elment. Üdvözlí „Özvegy vagyok özvegy.“

Anyám! Törvénytelen gyermekétől annak kereszt neve alatt fontos post. rest. levele van a debreczeni főpostán. Kegyes átvételéért esedezik fia.

Faraktárba kerestetik egy ügyes elárusító, ki a helyi viszonyokból teljesen ismerős. Czim a kiadóhivatalban.

Kereskedő segéd, zsidó vallásu, ki a rőfös áruban jártas azonnal felvétetik, előnyben részesül ki a fűszer- és vegyes árut is érti. Czim a kiadóhivatalban.

Ki állást keres és ki állást betölteni kíván hirdessen a Debreczeni Független Ujság apró hirdeteiseiben. Az eredmény biztos.

Főzélékek u. m. fehér és libamáj bab, borsó, lenese, szilva és házi lekvár izletes savanyított káposzta legolesőbban Glück Izidor fűszer üzletében kapható. Bába képez e épület. — Ugyanott naponta friss teavaj kilója frt 1.20

Egy külön konyhas szoba hozzá tartozóival azonnal kiadó Bercsényi utca 69. sz. alatt.

Kötszer felszerelés gyári előírás szerinti, megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Külön bejárata szoba, csinosan butorozva kiadó. Simonffy-u. 15. sz. a.

Jó írásu egyén irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Czime a kiadóban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchényi-utca 27. sz.

Egy igen ügyes fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czime megtudható a kiadóhivatalban.

Irodai gyakorlattal bíró intelligens árva leány irodai alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban.

Jó írásu fiatal ember ki magát a könyvviteli szakmában kiakarja képezni felvétetik egy iparvállalatnál. Írásbeli ajánlatok „Iparvállalat“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti cégnyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában. Piacz u. 47. Telefon 18.

Gépez-kovács kerestetik uradalomba újévi belépésre, rendszeresített fizetéssel. Czim a kiadóban.

Vinczellér (kupás) ki a homoki szőlő megmunkálását érti, kerestetik egy uradalom részére. Czime és közelebbi a kiadóhivatalban.

**Ne vegyen naptárt!
Ne dobja ki pénzét!
mert ingyen kapja!**

a „Debreczeni Független Ujság“ december hó első napjaiban megjelenő

1905. évre szóló

teljes czimtárral ellátott

képes nagy naptárát

ha a „Debreczeni Független Ujság“-nak két előfizetőt szerez.

Ingyen kapja

a képes nagy naptárt

minden előfizető is.

Előfizetési díj egy óra 1 korona, vidékre 1 korona 50 fillér.

Előfizetéseket elfogadunk a hó bármelyik napjától

a kiadóhivatal

Piacz-u. 47/49. Telefon 18. és 339.

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor

az emésztőszervek betegsegeinek szakorvosa.

Nyáron fürdőorvos Karlsbadban.

RENDEL: Piacz-utca 32. Szedlák-ház 8—10-ig, délután 2—4-ig.

GYERMEK

RUHA

Különlegességek!!

egy angolos szabásu
tiszt gyapjukelméből
gyermek télikabát
kék Cheviot K. 12.
leánykának K. 16.

Koch Testvérek

Debreczen
Piacz-utca 51. sz. (Ósanak-ház.)
ÁRJEGYZÉK INGYEN.
Telefon 384.

1245/1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1398/4. 1904. számu végzése folytán közhírré tételik, miszerint a Creditoren Verein bécsi cég részére Székely Jenő és Társa utódei debreczeni cégtől 775 kor. 91 fillér tőke, ennek 1904. évi április hó 14. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 110 kor. 58 fillér perköltség erejéig az eddigi törlesztett összeg betudásával 1904. évi junius hó 9-én bíróilag lefoglalt és 1310 koronára becsült üzleti felszerelvények, ingek, blousok, cipő és esernyőárubból álló ingóságok **1904. évi november hó 14 én délelőtt 1/2 10 órakor** kezdetét veendő és alperes cég üzletében Piacz-utczán, 48. számu háznál megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Debreczen, 1904. évi október hó 28.án.

Török Péter, birói kiküldött.

Szörvesztő Hölgyeknek!

== RASOLIN! ==

Már egyszeri használat után a haját az arcz vagy kézről teljesen és fájdalom nélkül eltávolítja.

Egy doboz ára Helyben K. 2.—, Vidékre K. 2.50, előleges beküldése mellett frankó, — utánvéttel 20 fillérrel drágább.

== Szétküldés diskretió mellett. ==

Egyedüli készítő:

„R A S O L“ Vegyipar Vállalat
BUDAPEST, VI., Váci-körut 55.

Első Alföldi Cognacgyár Részvény társ.

KECSKEMÉTEN. Ajánja:

**Baraczk-szesz,
Baraczk-crème,
Baraczk-cognac**

különlegességeit. Rendkívül finom zamatos italneműek. Részletes árjegyzék és „Baraczk Híradó” kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Sürgöny- és levélczim „Szeszgyár” Kecskemét.
Kapható mindenütt.Vezérképviselő Debreczen részére **Trigarsky Emil ur.**

Figyeljünk

Füstös Testvérek

női kézimunka, előnyomda-monogram műintézetére.

Hol kész, kezdett és előnyomtatott futót, milliót, a legújabb s gyönyörű kivitelű **kazetták, íromappák, rzság és kefe tartók**, egyszóval mindenemű **női kézimunkákat** a leg-szolidabb áron lehet beszerezni.**Különös figyelemre** ajánljuk kezdett **Gobelin és Szmirna** munkákat, továbbá himzés alá szép kivitelű **kézi munka kosarak és kotta tartók.****„Animal“**

állatok emésztését elősegítő táppor.

Kitünő eredménnyel kipróbálva marhák-nál, lovaknál, sertéseknél és juhoknál.

E kiváló számos nagy foszfor tartalmu gyökérből, ásványi és szerves anyagokból összeállított táppor előnye.

az „Animal” táppor az állatok emésztését hathatósan elősegíti

az „Animal” táppor az állatok hizását fokozza

az „Animal” táppor az állatok munkabírását fokozza

az „Animal” táppor a tejképződést elő-mozdítja.

az „Animal” táppor az állatok csontképződését előmozdítja.

az „Animal” táppor a gyapjuképződést növeli és a szőr fényesedését elősegíti

az „Animal” táppor a betegségek iránti fogékonyságot csökkenti.

Vegyileg kipróbálva a csász. kir. mező-gazdasági, vegykísérleti állomásnál Bécsben 1903. febr. 19. 390 A szám és Dr. Szilágyi Gyula műegyetemi magántanár és bites kereskedelmi törvényszéki vegyésznel 1903. január, 7442. szám. — Sok ezer elismerő-levél tanuskodik a kitünő hatásról. — 4000 kereskedőnél állandó raktár Austriában. Gyártási engedély Bécsben 20.206/1904. szám.

Használati utasítás minden csomagban mellékelve.

Egyedüli elárusítás **Merkli Ferencz** fűszer, csemege- és bor kereskedésében, Debreczen, Fűvészkert u. 14.**Az Alföldi takarékpénztár
Debreczenben.**

Pályázatot hirdet gyakor-noki állásra, havi 60 korona fizetéssel. Kérvények bezá-rólag f. hó 18-ig az intézet igazgatóságához adandók be.

Használt

**Gáz- és benzinmotorok
olcsó eladása.**

Egy 8 lóerejű Polke-féle; egy 1 lóerejű Langen- és Wolff-féle, egy 1½ lóerejű Warchalofszki-féle gyártmányu

gázmotor

egy 8 lóerejű Polke-féle, egy 1 lóerejű Kropp-féle

benzinmotor

kifogástalanul kijavítva, jótállás mellett jutányos árban eladatik

PESCHAT és ROTHmotorgyárosoknál
BUDAPEST, VII. Rökk-Szilárd-utca 40.**Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank.**

Intézetünk a „Magyar Jelzálog Hitelbank” és a Magyar Agrár és Járadékbankkal összeköttetést létesítvén, üzlete körébe felvette a

25, 30, 35, 40, 50 sőt 65 éves

törlesztéses kölcsönöket is.

A hozzánk forduló feleknek következő előnyöket nyújtjuk:

1. Az ingatlan valódi értékének megfelelő legmagasabb kölcsönösszeget engedélyezhetjük, mert a becslést mi eszközöltetjük.
2. A kölcsönt készpénzben és a lehető legrövidebb idő alatt folyósítjuk.
3. Az engedélyezéshez elegendő, ha a fél intézetünk-nél szóbelileg terjeszti elő kíván-ságát, a hol az ügy minden részlete rövid uton megbeszélhető és elintézhető s a törlesz-tési részletek is fizettetnek.
4. Nemcsak birtokra, hanem debreczeni szilárdan épült lakóházakra is nyújtunk kölcsö-nöket.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk

tisztelettel

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Debreczen város és területére a fent ismertetett 25—65 éves kölcsönök megkötésére a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bankot jogosítottuk fel.
Budapest, 1904. október hóban.**Magyar Agrár és Járadékbank.
Magyar Jelzálog Hitelbank.**

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzügyintézetek részvényeire.

Övadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

1900. Párizsi világkiállítás **GRAND PRIX**

"KWIZDA"-féle restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.

Valódi minőségben csak az itt látható védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és droguatüzletben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár: **KWIZDA JÁNOS FERENCZ**

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerésznél

I.

Csak kérjen

GLOBUS

tisztító kivonatot

mint az alant lévő rajz

mivel számos értéktelen utánzat lesz ajánlva.

Fritz Schulz jun.

Actiengesellschaft
Leipzig u. Eger.

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánk a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben **1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb; **ÖSSZESEN 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona** összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50, $\frac{1}{4}$ eredeti sorsj. frt 1.50 vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ " sorsjegyeket "utánvétellel" vagy az "összeg előzetes beküldése" ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

Bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a** I. fiók: **Váci-körut 4/a**.

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a** III. fiók: **Erzsébet körut 54/a**.

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem) A nem
(postautalvánnyal küldöm) tetsző
(mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.)) törlendő

Pontos cím:

B

aján
hír
vág

R

ről cse

Hajdusá
Bajuszpe

Védj

Grós

DEBRE

Vala
szertárban.

G

Tiz

A n

4000

4000

4000

700

600

A XV.

Eg

A

A sorsj

Postab

GA

Bächer Rudolf | Melichár Ferencz

kizárólagos szabad. ekegyár

kizárólagos szabad. vetőgépgyár

ajánlja kitünő ekéit elpusztíthatatlan aczélféjekkel, világ-hirű Melichár-féle Unicum-Drill sorvetőgépeit, szecska-vágóit, répavágóit, járgányait, tengerimorzsolóit stb. ▼▼▼

Debreczeni képviselő és gyári raktár:

Ráhmer Sándornál Piacz-utca 26., főtrafik udvar.

Ugyanott teljesen kijavított használt vetőgépek, — melyek az év folyamán Unicum-Drill gépeink eladásánál több helyről cserébe vétettek, — a legolcsóbb árban és a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett kaphatók.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Védjegy. Dr. Rotschnek V. Emil utóda

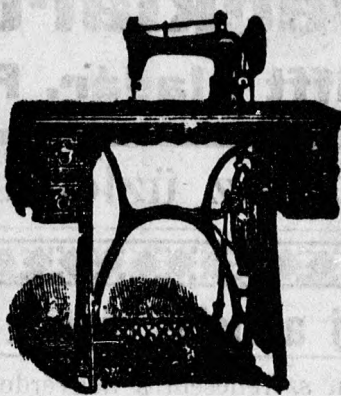
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógy-szertárban.

ROSENBERG és HAMMER

villanyműszerészek. Varrógép- és Kerékpár raktár.

Alant jegyzett cég a maga nemében azon páratlan kedvezményt nyújtja mindazoknak, kik varrógépet vásárolnak, hogy **teljesen ingyen** minden utánfizetés nélkül kitaníttatja a divatos női szabászatban.

Alkalma van mindenkinek **teljesen ingyen** hozzá jutni a legdivatosabb női ruha, valamint a fehérnemű szabászatához és a legelőnyösebb szabásmintákat szintén díjmentesen adjuk.

Vidékiek 8 nap alatt kitaníttatnak.

Raktáron tartunk **családi Singer, karikahajós, vi-branting és iparos gépeket** a legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Minden varrógépért 8 éves jótállást vállalunk.

Szabadalmazott himzőkészülék minden gépre alkalmazható.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz.
A nagytemplom mellett.

Gaedicke szerencséseje óriási!

Tizenöt millió korona nyereeményt fizettem ki rövid időn belül, közte a következő főnyereeményeket:

A nagy jutalmat 600.0000 korona értékben 62551. számra

400000 korona 11119. számra	60000 korona 97263. számra	60000 korona 78863. számra
400000 „ 28916. „	30000 „ 38691. „	60000 „ 82528. „
400000 „ 33464. „	100000 „ 42758. „	30000 „ 6920. „
70000 „ 60912. „	100000 „ 49878. „	30000 „ 90964. „
60000 „ 17357. „	100000 „ 87991. „	

A XV. magyar kir. szab. osztályorsjátékban újból **110.000 sorsjegy 55 000 nyereeménynel** sorsoltatik ki, közte az eselges

Egy millió korona értékű főnyereemény.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzása már **1904. november 24-én és 25-én.**

Sorsjegy-árak: Egész 12.— fél 6.— negyed 3.— nyolczad 1.50 korona

A sorsjegyek szétküldése előzetes fizetés vagy utánvét ellenében történik. — Hivatalos tervek ingyen. —

Postabefizetési lapok az összegek postadíjmentes beküldésére díjtalanul allnak ügyfeleim rendelkezésére. —

A megrendeléseket lehetőleg azonnal kérem.

GAEDICKE A. Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődjéje. Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11.

A nagyérdemű közönség

saját érdeke kívánja
 hogy arany-, ékszer-, ezüst- és óra
 szükségletét

Halász Nándor

aranyműves, órás és ékszerésznél fedezze
DEBRECZEN, Piacz-utca 24. szám.

==== **Ki a** ====

tartósságért és finomságért kezesseget vállal.
 Arany-, ezüst-, ékszer- és óra javításokat
 eszközöl.

Arany-, ezüst- és ékszer tárgyakban
óriási választék!

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi
 áron veszek. — Vidéki megrendelések pon-
 tosan eszközöltetnek.

Kitünő asztali ó bor!

Gyórfy Aladár ur termése.

Ezerjő ó	30 kr.
Rizling ó	36 "
Rizling ó 4 éves	40 "
Aradvidéki ó finom	30 "
Magyarádi ó kiváló	38 "

Kitünő Ménesi, Vörös Aszu, Burgondi,
 Muskotály, Leányka, Bakator bor, ere-
 deti orosz Karaván tea, valódi francia
 cognac, Pezsgő, valódi Angol, Ananász,
 Jamaika, Demamar, Cuba, Brazíliai rum.
 Abszinth, Allasch, Altwater, Chartreuse,
 Maraschino, Vanília, Kárpáti keserű,
 Gyomor keserű, Angol keserű Császár-
 körte, Rostopsesin. — Kiváló egészségi
 barack likőr, Szerémi, Borovicska
 állandó raktára

MERKLI FERENCZ,

fűszer-, csemege- és bor kereskedése
Füvészkert-u. 14.

PÉNZ!

kölcsön

a legrövidebb pár nap alatt a legkulánssabb feltételek
 mellett.

TISZTVISELŐKNEK

Semmi előleges költéség nincs.
 mint állami, megyei, városi és vasuti hivatalnokok-
 nak, tanároknak, katonai tiszteknek és bármily
 alkalmazásban volt nyugdíjasnak 10, 12, 15 és 20
 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legma-
 gasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre
 (váltó nem kell.)

KIMUTATÁS

ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800 kor. fizetéssel kaphat körülbelül	1500 kor.
2000 " " " " " "	3000 "
2200 " " " " " "	4000 "
2400 " " " " " "	6000 "
2600 " " " " " "	6500 "
2800 " " " " " "	6800 "
3000 " " " " " "	7000 "
4000 " " " " " "	10000 "
5000 " " " " " "	12000 "
6000 " " " " " "	14000 "

Levélbeli megkeresésnél megirandó: **állás,**
fizetés, kitöltött szolgálati idő és kor.
 Ilyen kölcsönöket 15—20 nap alatt folyosítottunk.

Pontos cím:

„Földhitel Közv. vállalat“

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 2. szám.

Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Válaszbélyeg! Válaszbélyeg!

Végkiárulás.

Az üzlet teljes felosztatása miatt
 hatóságilag engedélyezett

végkiárulás.

Szifft Aladár

==== **Piacz-utca 24.** ====

Női Ruha Szövetek 1 mtr 20 kr.-tól feljebb, Czérna Pique és
 Velouz Barchetek 1 mtr 18 kr.-tól feljebb, Stefani Karton 1
 mtr 20, Diana 1 mtr 27, Atlas Satén 1 mtr 30, Ruha Zefir 1 mtr
 28, Selyem Batiszt 1 mtr 40, Himzett Moul 1 mtr 38. Szövött bélés
 és rövidárak, Selyem Cächemir és mosó fejkendő, Gyertyitók,
 Abrosz, női, férfi és gyermek téli keztyük, férfi Nyakkendő

Az áruk minden áron

végkiárusítottaknak

Szifft Aladár, Piacz-utca 24. sz.

==== **Az üzlethelyiség kiadó.** ====

Új asztalos, épület és tűzifa kereskedés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy Debre-
 czenben, a Posta-kertben, Falk Armin és Társa kefégyára mellett

ASZTALOS, ÉPÜLET ÉS TŰZIFA-RAKTÁRT

nyitottam, a hol is asztalosoknak, építészeknek, ácsoknak, kerék- és kocsi-
 gyártóknak stb. a legkitünőbb anyagot tartom raktáron.

Különösen ajánlok faragott és fűrészelt épületfát,
 deszka, lécz, zsidely és gömbfákat.

Cser, tölgy bükk,
 varga és gyertyán **tűzifát.**

A tűzifát magam apróztatom fel és készen felvágva
 szállítom haza. Az árakat felvágva és hazaszállítva
 olesón számítom. Tűzifa métermázsanként is kapható.

Rendkívül előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe juttat-
 nak, hogy a kívánalmaknak legjobban megfelelhettek.

Megrendelések elfogadottnak a telepen (Falk Armin és Társa kefé-
 gyára mellett) és Simonffy-utca 55-ik szám alatti lakásomon, valamint
 telefon utján 386. szám alatt (kérem a telefon számot jól megfigyelni).

Tisztelettel **BETTER IGNÁCZ** épület és tűzifa
 kereskedő.

Schicht-szappan

„szarvas“

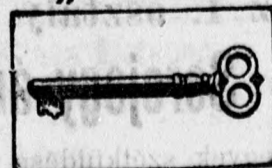
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
 legolcsóbb szappan. — Minden
 káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
 minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
 a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
séggel tudatni, hogy 20 év óta a debreczeni
piacon fennálló

butor-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg megna-
gyobbítottam, valamint egész modern gőzerőre
berendezett

butor-gyárat

létesíttettem és ezáltal abba a kellemes hely-
zetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőimet
minőség, íz és ár tekintetében, előnyösebben
mint bárhol, kiszolgálhatom és a versenyt
bármivel könnyen felvehetem.

Egyszersmind felhívom a n. é. kö-
zönséget saját érdekében kitűnő gyártmá-
nyu butoraim megtekintésére, valamint sza-
badalmazott ebédlő és más asztalaimra, melynek
minden lapja egészen kemény tömör fából,
244 darabból van összeállítva és ezáltal min-
den vetemedés, hasadás vagy furnir-lepattogzás
teljesen ki van zárva.

Tisztelettel

KILLER EDE

butorgyáros, csász. és kir. udvari szállító
Debreczen.

Bármely fénykép után

életnagyságu képek

a legsikerültebb kivitelben meg-
rendelhető

csak 3 forintért

HARMATHY PÁL

Antiquár üzletében

Füvészkert-utca 4.

A Dr. Eorsos-féle

hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hul-
lását, a hajvégek megtörését, a
haj molyosodását. — Teljesen
ártalmatlan. — Elősegíti a haj
növést és annak szinét nem
változtatja meg.

1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.

1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHA OVITS J. gyógyszerárában

DEBRECZEN, Főtér 31 sz.

A tavalyi Petroleum forrás megeredt NEUMANN NÁNDOR

festék-, lakk-, kence és petroleum gyári
raktárában

Hatvan-utca 5. sz. alatt.

Telefon 205.

Bronz mázak minden színben dobo-
zonként 16 kr

Egy nagyobb

vidéki mezővárosban
egy fényesen berende-
zett fűszer üzlet, ked-
vező feltételek mellett
más vállalat miatt
eladó. Czim a kiadó-
hivatalban.

Uj!!

Legújabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték
legújabb főelárusítója ajánl

legelőször

a legújabb eredeti sorsjegyeket

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
12 kor	6 kor	3 kor	1.50 kor.

Schwáb Lipót

Budapest,

VI., Gyár-utca 43. szám.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző kö-
zegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok
a főarúsitóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1904. november hó 24. és 25-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi
állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV.,
Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.
Budapest. 1904. évi október hó 30 án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
TOLNAY. HAZAY.

Legfinomabb
szemüvegek
és
orrcsipek
szakértelemmel készítve

Fischer Jakab
szakértő látzerésznél
DEBRECZEN, Piacz-utca 23. sz.
(a Tisza-palotával szemben).

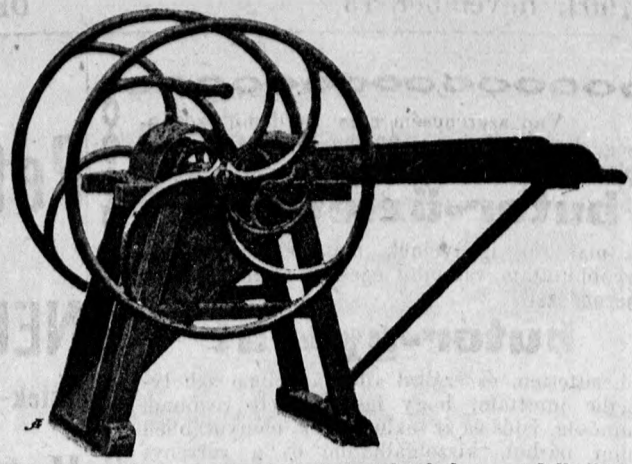
Színházi látcsövek
mindenféle
kiállításban
nagy raktár.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára
Nagy-Kanizsán.

Ajánl elősmert szilárd kivitelben: dobrendszerű kisebb és nagyobb és más rendszerű **szecskavágókat** nagy választékban, **repavágókat**, **kukorica morzsolókat**, **darálókat** és egyéb gazdasági gépeket és eszközöket jutányos árak mellett.

Elvállal teljes takarmánykamra berendezéseket.

Raktár és képviselet:

Debreczen, Főpiacz, Svetics-ház 43., (a Dreher sörcsarnok mellett.)

Gelbmann József urnál.

Sebesedések

legyenek azok bármiféle természetűek, gondosan megvédendők minden tisztatlanság ellen, mert ezáltal a legkisebb seb is elmergesedik és nehezen gyógyuló sebet idézhet elő. 40 éve már, hogy a megpuhító huzókenőcs, **Prágai házikenőcs** név alatt, mint egy nélkülözhetetlen kötőszert ismeretes.

Ez megvédi a sebet, csillapítja a gyuladást és fájdalmat, üdítően hat és elősegíti a hevenést és gyógyulást. 1 doboz 90 fillér.

Postaszékküldés naponta.
3 kor. 16 fillér előzetes bekiadás után 4 doboz, vagy pedig 4 korona 60 fillért 6 doboz Ausztria-Magyarország bármely részébe hérmelve szállítatik. A csomag minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

FŐRAKTÁR:
FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító
a „Fekete-sas” gyógyszerárban
Prága, Kleinseite, Nerudagasse sarkán 203. sz.
Raktár: Ausztria-Magyarország gyógyszerárban.
Főraktár: TÖRÖK JÓZSEFNÉL, BUDAPEST.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők s nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi

november hó 8-án kedden (13 éven alóli) polgár gyerekek részére 6-8 óráig
" " 8-án " iparos ifjak részére 8-10 óráig
" " 14-én (felnőtt polgár ifjak részére) 7-10 óráig

a téli táncztanfolyamot

megnyitom. — Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon délelőtt 8 órától 10 óráig és este 6 órától a táncziskola helyiségben.

Lakás és tánczterem: (Csapó-utca 17.) Korona című tánczterem.

Maradok kiváló tisztelettel

SCHAF JÁNOS, tánczitanító.

Cziczákat

nyak Boá és Muffokat kaptam a legolcsóbbtól a legfinomabbig és azokat igazán nagyon olcsón árulom. Minden 5 frtos vásárlásnál egy életnagyságú énykép nagyobbítást adok 1 forint 50 krajczárért.

Mostan érkeztek

gyönyörű szép női kockás és sima ruhaszövetek, barchettek, flanellok (Wellesz) olyan mintákban a milyen eddig egyetlen egy üzletben sem volt.

Maradék Áruház

Piacz-utca 19.

„Bika” szálloda mellett.

Minden olcsó és semmi sem drága.

Aláírási felhívás!

A **HAJDUMEGYEI NÉPBANK** mint szövetkezet 1905. évi január 1-én megnyitja második évtársulatát.

Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendő fennállásának, tagjai száma már is meghaladja a 800-at kik 4500 törzsbetétre több mint 120,000 Koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul

600,000 Korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egy törzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszon-eredménye, mely mint már eddig megállapítható

6% kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig:

előlegképen befizetésük 1/10 része erejéig, megfelelő kezesek jóállása mellett, továbbá arany-, ezüstnemű és érték-papir zálogra, végül jelzálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a törzsbetétekkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös ujtásokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat, mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsején kezdődnek, mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt heteinek és késedelmi illetekeinek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piacz utca 26. szám a főtőzsde épületében) bármely nap délelőtt, úgy mint délután eszközölhetők.

Debreczen, 1904. november hó.

Dr. Révi Nándor, jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő, elnök.